

GAZDASÁGI LAPOK

30. szám.

Megjelenik minden vasárnap

1908. Julius 26

VIZMENTES
PONYVÁK

HAZAI GYÁRTMÁNY!

VITORLAVÁSZON-
PONYVÁK

HAZAI GYÁRTMÁNY!

Gyár: LAJTA-SZENT-MIKLÓS (Sopronmegye).

ELSINGER M. J. és FIAI

BUDAPEST, IV. KER., DEÁK FERENCZ-UTCZA 3. SZÁM.

GABONAZSÁKOK

VIZMENTES
SÁTRAK,
KÖPENYEK,
LÓTAKARÓK,
VEDREK, TÖMLŐK.

LEGOLCSÓBB
BEVÁSÁRLÁSI
FORRÁS!

MINTÁK ÉS ÁR-
JEGYZÉK INGYEN
ÉS BÉRMENTVE.

Őszi vetésre

ajánljuk — a meddig a készlet tart — az általánosan elterjedt

Diószegi óriási buzánkat,

mely számos gazda egybehangzó értesítése és a magyarvári m. kir. gazdasági akadémia növénytermelési kísérleti állomásnak több buzafajta-val végzett vetési kísérlete szerint úgy szemre, mint szalma-hozamra nézve első helyen áll.

Diószegi Cukorgyár, Diószeg (Pozsonym.)

Eredeti stassfurti

40%-os kálisót és kainitot

valamint az összes egyéb műtrágyákat legolcsóbb áron szállítja

Kalmár Vilmos

a stassfurti kalisyndikátus vezérképviselője

Budapest, VI., Andrásy-ut 49.

Ne vegyünk MELASSE-keverékeket!

Az egyedül megbízható erőtakarmány az, melyet a gazda maga állít elő! Ajánljuk a szabadalmazott, automatikusan adagoló, tetszőleges mennyiségben pontosan keverő

„Agrikultura“ melasse-erőtakarmányt készítő gépeinket

kézi vagy hajtóerőre berendezve 1 3—4 wagon árú előállításánál a gép ára már megtérül. — Melasse, szárított répa-zselyet, korpafélék, mindenféle műtrágyák, „Agrikultura“ org. trágya, enyvtelen csontliszt stb. árusítása.

Agrikultura mezőgazdákát ellátó részv.-társ. Iroda és mintatelep: Budapest, V., Zoltán-utca 12. Sürgőnczim: Oxigen. Telefon: 99—43.

Őszi trágyázáshoz a

Thomassalakliszt

csillag

védjeggyel

helyesen alkalmazva, min-legolcsóbb foszforsavas munkákkal és árajánlat-

den növénynek legjobb és trágyája. — Kivánatra szak-tal készségesen szolgál

KALMÁR VILMOS

Budapest, VI., Andrásy-ut 49. sz.

a Thomasphosphatfabriken G. m. b. H., Berlin, magyarországi vezérképviselője.

Óvakodjunk a hamisításoktól Minden zsák ólomzárral és és figyeljünk a védjegyre! tartalomjelzéssel van ellátva!

UTÁNZATTÓL SZÓLLÓ UTÁNZATTÓL ÓVATIK! ÓVATIK!

sárgaság (clorosis) rákfenésedés (anthracnosis) ellen biztos véde-
kezési szer: Schloesing lecsapott vasoxydos kénpora.

Lisztharmat ellen: Schloesing lecsapott egyszerű kénpora. Burgonya (kolompér) peronosporája ellen: Schloesing permetező bordói pora.

Szőlőtűrtperonosporája ellen: Schloesing lecsapott rézgáliczos kénpora. Üszög ellen: Schloesing permetező bordói pora. Vetőmagok csávázására: Schloesing bordói pora.

Szállítás a rendelés vétele napján. — Ajánljuk Schloesing versenyen kívüli — a világon legjobb — permetezőjét, háti kénfújtatóját és kézi kén ujtatóját. Schloesing Frères & Cie részvénytársaság Marseille (Franciaország). — Vezérképviselő Magyarországon részére:

FRANKL ADOLF banküzlete
Budapest, VI., Eötvös-utca 19. — Saját ház. — Telefon 25 40.
Megbízható képviselők minden megyében.
Ismeretéseket, árjegyzékeket minden érdeklődőnek készséggel és díjmentesen. Védjegy Schloesing Marseille.

A szőlő trágyázása.

Irtó: Ordódy Lajos. — Ára 3 korona. Gyakorlati útmutató arra, hogy miként kell a szőlőket istálló- és mű-kereskedelmi trágyákkal úgy trágyázni, hogy a legjobb terményt a legnagyobb mennyiségben elérhessék. — Megrendelhető a Gazdasági Lapok kiadóhivatalában, Budapest, IV., Múzeum-körut 7.

Szalmát, zsuppot és szénát

vásárolok uradalmaktól nagyban legmagasabb áron. Gőz- és lójáratu legujabb rendszerű préseimmel gyorsan felpréselem a megveit árut.

Eladási szándékot kérem egy levelezőlapon velem közölni.

NYITRAI ANDOR

széna- és szalma-nagykereskedő, PÉCSETT.

HAUPTNER

Állattenyésztési és ápolási, valamint állatorvosi műszerek és eszközök!

mint: bázingsondák, trocárok, Irrigatorok, seb-fecskendők, klystirek, Dr. Raebiger-féle hüvelykenőcs-fecskendő, szegecselhető Crotalia füljelzők, tetováló fogók, ló- és marhanylró-gépek és ollók, stb. stb. — Magyarországi főraktár:

GEITTNER és RAUSCH

cégnél

Budapest, VI., Andrásy-ut 8. sz.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Pályázatokhoz csak bizonyítványmásolatok csatolandók. Eredeti bizonyítványok elvesztéséért a kiadóhivatal nem vállal felelősséget.

KIS HIRDETŐ

Kis hirdetések ára: minden egyes szó 4 fillér, csak oly levelek továbbíthatnak, melyek a szükséges postabélyeggel ellátva küldetnek be.

ZSÁK PONYVA KÖTÉL

POLLAK SAMUEL SZEGED

Alkalmazást keresők.

Földmivesiskolát
végzett, nőtlen, kevés igényű, jó írásu egyén megfelelő állást keres. — Czim: Kis Károly, Kemenesmihályfa.

Hirdetmény.
A hódmezővásárhelyi m. kir. földmives-iskola két éves tanfolyamát folyó évi szeptember hóban több oly rész en már katonakötelezettségének is eleget tett fiatal ember végzi, kik szeptember hó 15-től kezdve mint botos ispánok, munkafelügyelők, magtárosok és gazdák igen jól alkalmazhatók. Ezen fiatal embereknek kiváló használhatóságát lejjebb bizonyítja azon körülmény, hogy az igazgatóság ajánlatára csak azon végzett tanulók számíthatnak, kik szorgalmukkal, lecsúlésségükkel, használhatóságukkal és előmenetelükkel ezt megérdemlik. — Szives megkereséseket a bér megjelölésével kér az igazgatóság.

Október hó 1-re
ispáni, vagy ehhez hasonló nős állást keres 26 éves, r. kath. válású, 8 éves gyakorlattal, földmives-és középiskolát végzett egyén. Külső és belső munkálatokat, állattenyésztést, tehenészetet, valamint könyvelést és levelezést kellően képes vezetni. Szives megkeresések 908. sz. alatt a kiadóhivatalba kéretnék.

Gazdatiszti állást
keres fiatal ember, 14 évi gyakorlattal jártas a gazdaság minden ágában, úgy mint az erdőszetben, szőlészetben, halászatban; beszél németül, magyarul, horvátul, elvállal orosz jövedelmező birtokokat a legnagyobb tiszta jövedelemre, csekély fizetés és percent mellett. Megkeresések 949. szám alatt a kiadóhivatalba kéretnék.

Uradalmi műkertész,
34 éves, nős egyén, ki a kertészet összes ágazata ban teljes szakértezséggel bír, e téren több kintünetéssel, 20 évi praxissal, olyan uradalmi, fürdői állást keres, hol állandóan működhetne. Magyar, német, román nyelvet teljesen bírja, elsőrendű referenciákkal, szerény igény mellett szives megkereséseket zárt levélben „Uradalmi műkertész” czímen kér. Borosjenő (Aradm.)

Intéző
17 évi gyakorlattal, gazdatiszti vizsgával, 35 éves, keresztény, nős, magyar, német, tó, állást keres azonnali vagy szeptem' er 1-i belépésre. Megkereséseket kéri „Pozsony” 937. jellegére a kiadóhivatalba.

Elméletileg
és praktikusán képzett **gazdatiszt** önálló vezető és felmondatlan állásban. Egy a legjobb hírnévnek örvendő, a magdeburgi körben létező gazdaság élén áll, Magyarországon széleskörű **bizalmi állást** keres. Ajánlatok: **C. T. 90** alatt **Haasenstein és Vogler A. G.-hez** Magdeburg, czimzendők.

Földmives iskolát
végzett, 35 éves, kis családú egyén megfelelő állást keres. Czim: Csótár Ferencz, Tokoros, posta Czelldomlók.

Gazdasági intézői,
ispáni állást keres, jelenleg is hasonló állásban lévő okleveles, gyermekora óta gazdaságban nevelkedett, 30 éves, róm. kath., nőtlen gazdatiszt, a mezőgazdaság minden üzemében, könyvvezetésben, gazdasági terepfelmérésben, terrajzok, épület ervek készítésében is teljes jártassággal bír. Állását oly uradalom vagy gazdaságnál óhajtja felelelni, hol megnövelhetne. Czim: X. Y. N. Topolovec. (Poste rest.)

A komáromi
m. kir. földmivesiskolát augusztusban több részben már katonakötelezettségének eleget tett — növendék végzi. A végzett növendékek egyszerű, szorgalmas, komoly fiatal emberek, kik nagyobb vagy kisebb birtokra gazdáknak, munkafelügyelőkné, bérsgazdáknak stb. a legmelegbben ajánlhatók. Szives megkeresések a komáromi m. kir. földmives-iskola igazgatósága czimére kéretnék.

Betöltendő állások.

Kulcsárnó
kerestetik augusztus 1-re, havi 40 korona fizetéssel és teljes ellátással. Ki már hosszabb ideig ilyen állásban volt, küldje bizonyítványmásolatát és fényképpel ellátott folyamodványát az Uradalmi Titkárságnak, Alberti-Irsa, Pestmegye.

Segédtisztnek
felvétetik augusztus 1-i belépéssel alulirott bérgazdaságban egy szolid, jó házból való keresztény, gazd. akadémiát vagy intézetet végzett fiatal ember. Fizetés megengedős szerint. Bizonyítványmásolatok küldendők **Bánluzsányi bérgazdaság, Bánluzsány** czimre.

A magyar köztisztviselők
fogyasztási szövetségénél (IX., Mester-utca 23/a) egy vajmesteri állás van üresedésben, mely augusztus hó 1-én elfoglalandó. Bizonyítványokkal felszerelt s a fizetési igényeket is feltüntető kimerítő ajánlatok vagy személyesen adandók be, vagy posta útján küldendők be a fenti czimre.

Gazdatiszt
kerestetik 3000 holdas gazdaságba, október 1-én való belépésre. Megkivántatik, hogy folyamodni szándékozó a gazdaság minden ágában — tejgazdaság és dohánytermelésben is — teljes jártassággal bírjon. Folyamodni szándékozók bizonyítványmásolatokkal felszerelt folyamodványokat, melyek vissza nem küldetnek, küldjék Haraszti Sándor czimére, Békés-Csaba.

Fályázat.
Herczeg Hohenlohe Szt Jánosi uradalmában egy segédtszti állás f. é. szeptember 15-től betöltendő. 1200 kor. kézpénz, lakás, fűtés, világítás. Gazdasági tanintézetet végeztek, kik a magyar nyelven kívül a tót és német nyelvet is bírják, küldjék be folyamodványaikát, bizonyítványmásolatokkal felszerelve, melyek vissza nem küldetnek, az uradalmi felügyelőséghez, Morvaszent-Jánosra (Pozsonymegye).

Pályázat.
Báró Springer Gusztáv ömeltósága vágvölgyi uradalmában nőtlen segédtszti állás betöltendő. Csak oly egyének pályázhatnak, kik magyar honpolgárok, magyar gazdasági tanintézetet végeztek, a tót és német nyelvet legalább némileg bírják. Ajánlatok Pálmai Emil jószágigazgató Bucsány, Nyitramegye czimére küldendők.

Őszi szállításra
előjegyezhető
Reitter Oszkár
főkapitány
fajbaromfi-gazdaságában Nagybecskereken fajtiszta telivér baromfiak:

angol emdeni liba	25.—	25.—
sárga orpington	10.—	8.—
fehér orpington	15.—	10.—
pekingi kacsá	10.—	8.—

Állami nagy aranyérmek.
Külföldi és hazai legelső és legnagyobb kintünetések, győzelmi díjak. Arad, Budapest I., Budapest II., Bécs, Belgrad, Lovain, Nagybecskerek, Nagyvárad, Pozsony, Pécs, Panosova, Szófia, Szatmár, Szabadka, Temesvár, Veszprém. Zenta.

A pekingi kacsatenyészet
a baromfitenyésztés koronája.

Fiatal, 8 napos kacákat szállítok daibonkint 1 koronáért, 4 hetes és 1/2 kg. súlyukat a 3 kor-ért, 7 heteseket 2 kg. súlyukat a 5 kor-ért, 20 drb 4—5 kgos tenyészkaacsaím után. Figyelmes kiszolgálás, nincs rizikó, mert láthatóan csomagolok. A kis kacsák jól fejlettek és szép testalkatúak. Az én 2 és 3 éves tenyészkaacsaím tojáshozama évenkint 130 darab. Tenyésztojások az idény előhaladottsága miatt tucatonkint 4 korona. Szállítás bérmentve és utánvét mellett. Legnagyobb magyar pekingi kacsatenyészet.

Wache filajos, Győr.

Takarmányhiány
miatt jutányosan eladom két tüzesvérű, szép járásu, erdélyi pej kanca és két almásszürke tisztavérű lipikai, rendkívül kintartó kocsilovamat. **Dorner Béla Székelyudvarhely.**

Istálló-mennyezetek
tökéletes páramentesítése,
nedves falak
Kérlek szárazzáttétel, sz. b. „KOSMOS” hornyolt asphaltemezsel **Kitűnően bevált.**
FELVILÁGOSÍTÁST AD:
GREIF ANTAL, mérnök,
Budapest, VIII., Sajótróma-utca 10.
(TELEF. N.) (TELEFON.)

100 pár díszlőszerszám.
Mell- és kumet, ezüst- és aranydíszítésűek, mindenféle munkaszerszámok, gazdasági pokróczok, lótakarók, régi és új esőköpenyek, halinacsizmak, zöld munkaszubbonyok, mindenféle uniformisok, livrék, férf-, nő- és gyermek-nyergesek, régi és új fegyverek, kardok és puskák, tűzálló kasszák minden nagyságban, kézi vaskazetták, másoló prések, gyepölőszárak, Candage-ok és mindenféle hasonló szerszámok olcsóbban mint bárhol kaphatók.
Wien, IX., Trödlerhalle 105. — Telefon 20.745. — A küldemény utánvétellel eszközöltetik. Nem alkalmas tárgy kicseréltetik.

16 első díjjal és ezüst éremmel kitüntetett
KÁLLAI LAJOS
motorgyárában
Budapest, VI., Gyár-utca 28.
a leghíresebb benzinelocomobil-cséplőkészletek kaphatók.
!! Teljes jótállás kitűnő cséplésért !!

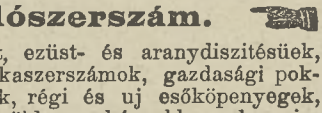

Ezen motorokat minden gazda hatósági engedély nélkül maga kezelheti.
Használt gézgépek becsereáltetnek.
Olcsó árak részletre. Árjegyzék ingyen.
KÁLLAI féle motor-cséplőkészletek bizonyítványok tanúsága szerint kitűnő sikerrel működnek az ország minden részében, többek között: **Báró Kemény József** urnál **Maros-Németi**; **Zeykfalvi Zeyk Dániel** főispán urnál **Nagyenyed**, stb.

Hirdetmény.
A hódmezővásárhelyi m. kir. földmivesiskolánál f. é. október hó 1-én új tanév nyílik meg. Czélja az iskolának két évi időtartam alatt a tanulól beiratkozó kis gazda és földmives, egyáltalán az okszerű mezei gazdálkodás iránt érdeklődő, 16 éves kort már elért ifjakat oly gazdákká nevelni, kik részint saját birtokukon gazdálkodva, részint pedig mint gazdasági, uradalmi alkalmazottak, a hazának jól képezett, hasznos polgárai legyenek. A tanulónak félévénkint előre bentlakással járó teljes és jó ellátás czimén 150 koronát kell az iskola házi pénztárába befizetni. Egyszerű gazdász ruházatról, valamint a csekély kiadást okozó tankönyv és írószerekről a tanuló maga tartozik gondoskodni. A tanulók szakszerű kiképzéséről és gondos neveléséről az iskola jó hírneve, valamint az állásba menni óhajtó végzett tanulóknak sikeres elhelyezhetése tanuskodik. Bővebb felvilágosítással az iskola igazgatósága szívesen szolgál.

CZÖZBÉLA ÉS TÁRSA
BUDAPEST
SZIVATTYÚS ÉS KÉSZKENDŐ
SPECIALISTÁK
BARÓ ACZÉL-UTCA 3.
A VICSZINHÁZ MELLETT

Stádel-Torkos földmérő-taliga kapható Stádel gépgyárában, Győrött.

Pannonia szálloda
BUDAPEST,
VIII., Rákóczi-ut 7. sz.

Eladó
az úrményi uradalomban egy a Mezőgazdák Szövetkezete által importált **telivér berni bika**, négy éves, kissé világos színe miatt. Megtekinthető Tornócon, az uradalmi majorban.

PIEDLER JÁNOS
LENFONÓGYÁRA
KOMÁROM.
Vesz nyers lenkórót szál nyéréshez, valamint kaszált és géppel csépelet lenszalmát tetszés szerinti mennyiségben és az eredeti (pernai) orosz lenmagot.

Világíró szabadalom 18 államban

Stádel-Torkos földmérő-taliga kapható Stádel gépgyárában, Győrött.

BUZAKORPA
őszi és téli szállításra olcsón beszerezhető **Hirschmann Sándor** gabonakereskedőnél **Csáktornyan.**

FEHÉRLŐ-SZÁLLÓ étterme

Budapest, VIII., Rákóczi-ut 15. Kitűnő magyar konyha, figyelmes kiszolgálással. Ebéd 75, vacsora 65 kr. — Székvényűzet 10% engedménnyel. **Földbirtokosok találkozó helye.** Tulajd. **KOLB JÓZSEF**, Csalányi-vendéglő volt főpinczére.

GAZDASÁGI LAPOK

MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.

Alapította KORIZMICS LÁSZLÓ
1849-ben.

VEZÉRELV: Hozunk mezői gazdaságunkba helyes arányokat.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

Egész évre	16 kor.
Fél évre	8 „
Negyed évre	4 „

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Múzeum-körút 7. sz.

Az „Állattenyésztési és Tejgazdasági Lapok” ingyen mellékletével.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, az előfizetési és hirdetési pénzek a kiadóhivatalhoz czímzendők.

HIRDETÉSEKET

a lap kiadóhivatala veszi fel. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Hirdetési mellékletek jutányos áron fogadtatnak el.

Az e lapokban foglalt cikkekkért minden utánnyomási jog fentartva.

Kéziratokat a Szerkesztőség nem ad vissza.

Telefon: 623.

TARTALOM.

	Lap
Szemle. — y.	535
Tárca. Paraszi élet. — Ágh Endre	536
Törvényjavaslat a családi otthonról Homestead	536
Dohánymag-termelés, nemesítés és — tenyésztés. — Dumcsa Sándor	537
A chaldeusok és asszírok ekéje	539
Buza-üszög. — Jalsoviczky János	539
Ujabb tapasztalatok a gyümölcstermelés terén. — T.	540
Kérdések és feleletek	540
Kérdések: Oséplési szérűknek kiszorítása a külterületekre P. S. — Takarmányfülesztő-gép. G. A. — A kullanos kiirtása a baromfóból. H. J. — Védekezés a kórisbogár ellen. I. I.	
Feleletek: Erdemes-e vöröshere a harmadik évre meghagyni. M. G. — Kukoricaszártpó hiányos munkája. Gróf Teleki Arvéd. — Serleges láncozos kutak. X. — Vöröshere magtermelés. C.	
Hírek	541
Apró sajközlemények	542
A burgonya keményítő tartalma. — A sörárpa helyes kezelése. — A János-rozs és szöszösbükköny-elegy.	

Előfizetési felhívás.

Tisztelettel felkérjük azon t. olvasóinkat, a kiknek előfizetése július hó 1-ével lejárt, hogy azt megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap expediciójában zavarok támadhassanak.

Előfizetési árak:

Egész évre	16 korona.
Fél évre	8 „
Negyed évre	4 „

A „Gazdasági Lapok”
kiadóhivatala.

SZEMLE.

(Esők egész Európában. — A legutóbbi hivatalos termésjelentés. — Várható takarmánykiviteli tilalom. — Állatárak a vidéki vásárokon. — A szerb és román kereskedelmi szerződések megvalósulása a láthatáron.)

Meteor juliusra azt jósolta, hogy esős lesz és a gazdák nem fognak ennek örülni. Hát a július 20-ig tartó kiállhatatlan meleg és szárazság ennek a jóslatnak ellentmondott s

csakis 20-án következett be európaszerte a nagy esőzés. Angolországban az olympiai versenyeken athlétáink sár és vízben küzdöttek, Olaszországban a folyók öntöttek ki az esőzések miatt, a svájci olasz és német Alpeseben méternyi hó esett, a mely a levegőt annyira lehűtötte, hogy a kánikula kezdetén melegebb ruhára szorultunk, esők pedig estek mindenfelé. Persze többkevesebb a felhőszakadástól kezdve a porverő kis esőig. Ezeknek az esőknek a gazdák örülnek is, nem is. Ott, a hol a kereszteket már behordották, sőt jóformán már el is csépelelték, csak jó hatását élvezik az esőknek, de ott, a hol az aratás az érés késlekedése miatt később következett be, ott vegyes érzéssel fogadnának oly esőzést, a melynek hossza-vege nem lenne. Örülnek gazdáink ha a rétek megázta és a sarju-növés elkésve is megindulhatott, — ha a növésben megállott luczernák ésherek újra növésnek indultak, mert bizony nem egy helyen a télre félretett takarmányokhoz kellett már nyulni, ha a veszendőben levő kukoricza, burgonya és répa a megsemmisüléstől megmentve lettek; ha az összeropedezett földekre az ekét neki akaszthatták; a pataki molnárok is örültek, ha vizet kaphattak már-már üres malomcsatornáikba; a legelők felujulhattak és a kertek produktumai újra vegetálhattak — mindez a tömérdek előny kívánatosá tette az esős időjárást, ellenben a még be nem fejezett aratás és hordás előtt álló gazdák féltik termésük megromlását, sőt megsemmisülését. Remélhetőleg azonban ez is jó lesz az is jó lesz és az időjárás-fordulat javunkra fog válni. Hogy az elvénuült kukoriczákön és burgonyákon az eső már nem segíthet, az elég kellemetlen, de remélhetőleg ez az eset nem lesz sok helyen. Egyébként azzal tisztában lehetünk, hogy az idén a kukoriczatermés fölfelé nem fog okozni meglepetéseket. Valószínűbb, hogy csak az országos átlagnak feltermés magasságáig fog juthatni.

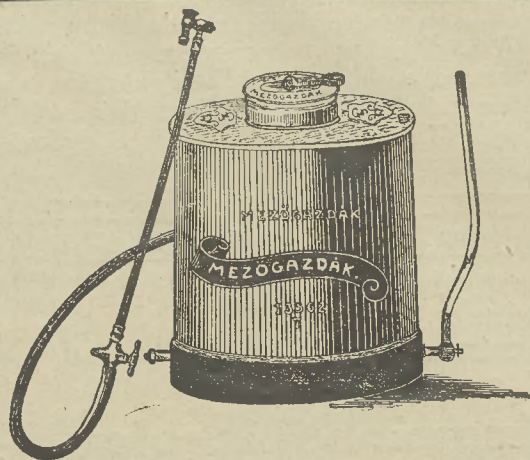
A földmivelésügyi miniszter kiadta újabb termésjelentését a próbabeclések alapján, és 37,000.000 millió mm.-ra taksálja a várható buzatermést. A mult évben csak 32,800.000-ról szólott a beclés. A mult évben idegen buzát jelentékenyebb mennyiségben nem hoztak a közös vámterületre, — az idén bár nagyobb a a termés, és importot alig kerülhetjük el. Oka ennek kettő. Először a mult évet megelőzőleg nagyok voltak a készletek, most majdnem semmi, — másodsor a mult évben a kenyérpótló termények, burgonya és kukorica a mult évben jól termettek, az idén

csak féltermésre számíthatunk. Ezt tudva, meddő kísérlet a határidőzlet spekulánsainak az árakat tulságig leszorítani. Egy bizonyos mértékig ez mehet és azt el is érték; most a határidőárak messze alul vannak a helyzet által követelt áraknál. Ezt pedig úgy érték el a tőzsdén, hogy híresztelték, miszerint a kormányjelentések a termés mennyiségéről alacsonyabbak, mint a magánosok beclései. E fölött lehet vitatkozni, de nem ez a kérdés, hanem az, hogy a fogyasztást fedezheti-e termésünk vagy sem. Már pedig az biztos, hogy nem.

Mindinkább valószínűbbé válik, hogy a takarmánykiviteli tilalom be fog következni. Óriási áldozatokkal megteremtett állatállományunk mód nélkül meg fog csorbulni, ha ez a tilalom be nem következik. A gazdák legnagyobb része képtelen megtartani a marhaállományt, hanem kénytelen jó részét piacra dobni. Ez nem lehet állami érdek.

Voltunk néhány vidéki vásáron és láttuk azt, hogy az árhanatlásról közölt hírek nem tulzottak. A jármos fehér és tarka ökröknek csak van valamelyes ára. 32—35 frt-ig ment árak élősúly szerint. Ez még normális. De a növendék állatok és tehének ára pocsek. A birkák ára 30—35 %-val alacsonyabb, mint tavaly ilyenkor. Az akkori 20 frtos árak helyett most csak 13—14 frt-on kelték. Az esők hatása ezen az állapoton változathat. Ha a kiszült legelők most az esők nyomában kiujulnak, ha lesz tarló legelő, ha a növésben teljesen megállott rétek, luczernások, herések, még fognak adni kaszálást, vagy pláne a szűzherék is megnőnek, akkor a gazdák visszafogják tartani marháikat, — ellenesetben őszszel nagy lesz a tódulás a vidéki vásárookra.

Kimondhatatlanul súlyosbitaná a helyzetet a szerb és román kereskedelmi szerződések megkötése és elfogadása. Szerbiában a király erélyes közbelépése folytán nem sok idő múlva elfogadja a szkupstina a szerződést és őszszel fognak határozni a mi parlamentjeink is. Félünk attól, hogy nem a mi gazdasági érdekeink javára. Romániával is folynak a tárgyalások és a maczedon-kérdés fordulatai úgy látszik új helyzetet teremtettek, hogy Romániának gazdasági téren kell koncessziókat tennünk. Persze a mi rovásunkra. Ez az oka annak, hogy állattenyésztésünk jövő fejlődése elé nagy aggodalmakkal tekintünk.

Ajánljuk nagyobb szőlőbirtokosoknak tökéletesbitett magyar fogatos szőlőpermetezőinket, melyekkel nagy munkaerő és permetező anyag megtakarítás érhető el. — Most megjelent tavaszi, szőlőmivelési árjegyzékünket, szőlővédekezési gépek, permetező stb. anyagokról kívánatra bérmentve megküldjük.

Mezőgazdák A. jegyű permetező K 40.—

„ B. „ „ „ 34.—

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete
BUDAPEST,

V., Alkotmány-utca 31. sz.

Törvényjavaslat a családi otthonról Homestead.

Azt hirdelik, hogy a családi otthon megalkotásáról szóló törvény előadói javaslata készen van. Régtől fogva sürgetik e törvény meghozását és mindenki emlékezhetik reá, hogy boldogult gr. Széchenyi Imre volt a legkitartóbb agitátor egy ily törvény meghozatala érdekében. A sors elragadta őt, mielőtt megérhette volna azt, hogy az ige testté váljék. A családi otthon megalakítását a gazdák vezéremerei azért sürgették, mert ezzel véget óhajtottak vetni a földbirtok hártalan elaprózásának. Soha még e megoldás ellen annyi pro és contra vélemény nem volt, — hoznak föl mellette és ellene érveket. Amerikában a kisbirtok fölszívásának meggátlása végett hozták meg a homestead törvényt. Nálunk a birtok elaprózása ellen hangoztatták, mint panaceát. A paraszt hitbizományok megalapításával azonban ez a cél még nem lesz elérve. Okvetlenül kell az örökösödési törvényt is megváltoztatni. A javaslat ez irányban is intézkedik. A családi otthon alapítása az előadói javaslat szerint fakultatív.

Egyébként az alábbiakban közöljük a javaslat főbb elveit:

Az előadói tervezet, a megjelent ismertetés szerint, öt fejezetben és 65 szakaszban állapít meg jogszabályokat a családi otthonra nézve. Az első fejezetben az *otthonalapítás feltételei* foglaltatnak. Otthont alapíthat az a magyar honos, a kinek házastársa van, feltéve, hogy a házastársak ágytól és asztaltól elválasztva nincsenek; a ki kiskorú törvényes gyermekeinek gondjára viseli; a ki atyátlan és anyátlan, iskora törvényes unokájának gondját viseli. Az otthon az alapító tulajdonában levő csak oly fekvőségekből alapítható, melynek értéke a 8000 koronát meg nem haladja. Az otthon az alapító családja által lakott házból, vagy abból és oda egyazon község határában levő oly földrészekből is állhat, melyeken lakóház nincs. Családi hitbizományhoz tartozó fekvőségekből, valamint többek közös tulajdonában álló fekvőségekből otthon nem alapítható. Házastársak a kizárólag közös tulajdonukat alkotó fekvőségből együtt alapíthatnak otthonot.

A kinek egy otthona már van, az egy másik otthonot nem alapíthat. *Jelzálogjoggal* terhelt

fekvőségekből otthon nem alapítható, mely általános szabály alól azonban két esetben enged a törvénytervezet kivételt és pedig kivétel gyanánt tekinti azt a zálogjogot, mely amortizációs követelés javára áll fenn, melynél tehát a törlesztési járadékok pontos fizetése esetén a tőke egyszerre való kifizetésének szüksége nem szokott fölmerülni, kivétel továbbá az a zálogjog, mely nem tőkére, hanem pénzáradékra irányul és a melynél a pénzáradék évi összege a fekvőség értékének 4 százalékánál nem nagyobb.

Ugyancsak az első fejezet kimondja (10. szakasz) az otthon létrejöttének szükséges kelleke gyanánt, hogy az alapító az illetékes telekkönyvi hatóság előtt alapító jognyilatkozatát előszóval jelenti ki és hogy a telekkönyvi hatóság a telekkönyvben az illető fekvőségre nézve az otthon minőségét följegyzi.

A tervezet második fejezete (11—17. szakaszok) az *alapító eljárást* rendezi és alakjogi természetű szabályokat tartalmaz. Az alapító jognyilatkozatban a nyilatkozó elő és utóneve, állása (foglalkozása), lakása föltüntetendő s kijelentendő, hogy van-e már otthona, valamint megjelölendő az a családi viszony, mely őt az alapításra föl jogosítja, pontosan föltüntetendő az a földrészletek, illetve részlethányadok, melyekből az otthonot alapítja, az értéke és értékmegállapítás alapja, a netáni jelzálogteher vagy pénzáradéki dologi teher létében az ok, a miért a teher az alapítást nem akadályozza. A jognyilatkozat alapján a telekkönyvi hatóság a telekkönyvben följegyezteti az otthon e minőségét, ha tudniillik kellően megállapította, hogy az alapításnak a telekkönyvi följegyezésen kívül megkívánt minden föltétele fönforog. Ha a telekkönyvi hatóság meggyőződik, hogy az alapításnak olyan *akadályai* vannak, melyek könnyen el nem háríthatók, úgy a kérelmet, mely az alapításra vonatkozik, megokolt írásbeli végzéssel *elutasítja*. Ha pedig az alapítási kérelemnek hely adatott, s az otthon e minősége a telekkönyvben följegyeztetik, úgy erről a telekkönyvi hatóság hirdetményt bocsát ki s ezt a hirdetményt, hirdetményi lapjában és saját hirdetményi tábláján s a szokott módon az illető s a szomszédos községekben is közzététi.

A *harmadik* fejezet (18., 45. szakaszok)

három csoportban adja az otthon alapításának különleges jogi hatását, az otthonnak volta-képpen jogi természetét, mely más fekvőségektől megkülönbözteti. A *készpénzkövetelés behajtására irányuló végrehajtás* tekintetében a beálló hatást szabályozza. Tárgyalja azokat az eltéréseket, melyek a közönséges magánjoggal és telekkönyvi eljárásban a *jogügyleti rendelkezés* terén állanak be. Végül az *örökösödés tekintetében* a közönséges örökösödési joggal szemben beálló eltérésekről is intézkedik.

Fontos intézkedése a javaslatnak, hogy ha a törlesztési jelzálogjog, illetve a pénzáradéki jelzálogjog, vagy dologi teher az *alapítás után* jött létre, az otthon csak a törlesztési terv értelmében *hátralekos törlesztési részletek*, illetőleg a *hátralekos járadékok* miatt vonható végrehajtás alá, de a végrehajtás ki nem terjeszthető az egyébként fizetetlen tőke, illetőleg a netaláni járadéki megváltási tőke tekintetében.

Az alapító ellen fönnálló *személyi követelés miatt az otthon csak úgy vonható végrehajtás alá*: 1. ha a követelés az alapítást megelőző időben járt le; 2. ha a követelésnek jogalapja: a közadó vagy más nyilvános teher viselésének törlesztési kötelessége; 3. a tartásnak törlesztési kötelessége; 4. élelem, tüzelő vagy világítószernek az alapító és háznépe részére a keresetindítást megelőző egy éven belül olyanoktól történt szállítása, a kik ily tárgyakat kicsinyben árusítanak, ugyancsak az alapító vagy háznépe gyógyításának vagy eltemetésének céljára ugyanily időn belül teljesített munka, szállítás vagy szolgálat; 5. az otthon épületének emelése vagy javítása, az otthon földrészeinek megművelése vagy javítása, a megművelhető, illetőleg az alapító vagy családja által az otthon üzött ipar folytatásához szükséges gépek, szerszámok vagy más eszközök szállítása, a mennyiben mindez esetben a munka, szolgálat vagy szállítás a keresetindítást megelőző egy éven belül történt. De az otthon még e meghatározott előfeltételek esetében is csak annyiban vonható végrehajtás alá, a mennyiben a végrehajtást szenvedőnek végrehajtás alá eső más vagyona a követelésre nézve teljes fedezetet nem nyújt.

A törvényjavaslat *negyedik fejezete* (46—58. szakaszokig) az *otthon minőségének megszűnéséről* szól s megállapítja annak a lehetőségét

TÁRCZA.

Paraszti élet.

— Irta: Ágh Endre. —

A nyár elején a Mátra alján bolyongtam, nyakamba vettem a kóbor tarisznyát s jártam a rengeteg tölgyeseket, a gyönyörű erdőket, völgyeket.

Kóborlásomban be-betértem vagy egy erdőszlakba, vagy az erdők alatti majorok valamelyikébe, elbeszélgettem azokkal a boldog emberekkel, a kiknek osztályrészül adatott ott élni a gyönyörű természet ölében, a vadregényes erdők, hegyek aljában.

Késő este borult reám, a mikor a zarnóczi tanyára értem. Nagy dologidő volt odakint, bent a tanyán azért nem láttam embert, csak egy öreg komondor fogadott nagyokat vakkantva.

Az ugatásra kis kunyhóból egy szurtos asszony jött elem.

Köszöntöttem és elmondtam, hogy mi járatban vagyok, mire ő letette kötényét, két széket hozott ki a házból s az egyikre ő ült, a másikra engem ültetett.

A szép nyári este, a balsamos levegő és a nagy csend, a mi ráborult a tájakra, oly jól esett.

— Ezeket jöttem élvezni, mondoftam, mert hogy nagyon szeretem a természetet.

Az asszony rám figyelt.

— Hála Isten, ez kijut nekünk — felelte. — Én már szinte sokkalom. De az uram jól érzi magát. Utálja az embereket, az urakat, azért lett paraszt és egész nap a mezőt és az erdőt járja, olykor éjszakára sem jön haza, olyan az élete. Lássá — folytatta — ugyebár nem is gondolná azt, hogy ebben a vityilóban, földes szobákban egy olyan ember lakik, aki kijárta az iskolákat, a kinek oklevele van.

Érdekelt a Bedő Miklós élete.

— Paraszt lett. Nem törődik a világgal, a kis gazdaság meg a családi fészek mindene. Ha este lenyugszik is, reggel már egy órával a hajnalhasadás előtt fent van s alig kapja magára a ruháit, már kint van az erdőn vagy a mezőn. Ebédre csak nagy ritkán jön haza, rendszeren odakint tarisznyázik, elnéz a mezei munkások után, de a legtöbb idejét a vadonban tölti, lesen, cserkészeten. A legjobb barátja, sőt mondhatni a második életepárja a puska.

— Sokszor éjszaka sem jön haza, ott alszik az erdőn.

— Ma sem fog hazajönni? — kérdém.

— Nem tudom, lehet hogy nem.

— Mert szeretném megismerni. Tudniillik

volt nekem egy iskolatársam, a kit szintén Bedő Miklósnak hívtak s a ki erre a vidékre való volt, hátha ő az.

— Lehetséges, mondta az asszony, mert egy idős lehet vele az ur.

Összevetettük, hogy ő akkor végzett-e, a mikor én, akkor volt-e katona s lefestettem előtte, hogy az én Bedő Miklósom hogy nézett ki. És az sült ki belőle, hogy a mátraalji tanyában az én egykori jó cimborám lakik.

Most már kettőzött érdeklődéssel viseltetem iránta.

Meg fog-e ismerni s hogy néz ki a paraszttá vedlett ur, a ki félretevén a mai napság divó oly gyakori szokásokat, letett az uri életmódról, nem törődött a világgal, évek hosszú sora óta talán még ujságot sem vett kezébe, úgy élt és boldog volt.

A tájakra ráborult az öreg este is. Az asszony, a Bedő Miklós felesége bement és ott tett-vett valamit, mialatt én körüljártam a tanyát s az erdő szélét.

Vártam Bedő Miklóst, de bizony ő nem jött. És akkor visszamentem a házhoz. Ismét beszédbe elegyedtünk, mi közben Bedőné kis fiát altatgatta egy érdekes, házilag készült bölcsőformában. Egyhangú nótát dudorászott neki, úgy csititgatta.

Olcsó árak!

Ganz és Társa, Hofherr és Schrantz felsőmagyarországi vezérképviselői.

Gőzekealkatrészek, ekevasak, acél- és fémalkatrészek, gőzkesodrony-kötelek. Sack-rendszerű ekerészletek, ekevasak, kormányok, mindenféle gazdasági gépek. Kazánkovács munkák. Új tűzszekrények. Malomberendezések. Diesel-, szivógáz-, benzin-motorok.

Szilágyi és Diskant gépgyára Miskolcz.

Pontos
Munkavégzés!

is, hogy az alapító az *otthon* e minőségéről lemondhat s ez esetben a telekkönyvi hatóság az otthon telekkönyvi följegyzését törli. A további szakaszok az otthon megszűnésének részleteit, valamint azokat a kivételeket tárgyalják, melyekben az alapító halála után is megtartja az otthon ebbeli minőségét.

Az *ötödik* fejezet végül a vegyes és záróhatározatokat tartalmazza. (59—65. szakaszok.)

Sajnos, csak ilyen hézagosan közölhetjük a javaslatot, de inkább megteesszük, mintsem hallgassunk róla. Egyelőre tehát csak ennyit.

Dohánymag-termelés, nemesítés és — tenyésztés.

IV. Megállapítások és megkülönböztetések a dohánymag termelése körül.

Akár az eddig szokásos, vagy még a jövő feladatát képező dohánymag-termelést tekintjük, lényegük mi egyébre sem terjeszkedik ki, mint a következő generáció biztosítására. Alapjában véve pedig az egyik ép úgy, mint a másik, két igen egyszerű élettani működésnek, t. i. az átöröklés és alkalmazkodás eserehatásának eredménye. Kettőjük között a különbség csak az, hogy a most divó magtermelési eljárásnál az átöröklés és alkalmazkodás életfolyamatait csupán a természetadta körülmények — a termelő érdekétől függetlenül — befolyásolják, míg ellenben a jövőjénél a dohánymag-termelő tervszerű akarata fogja azokat irányítani. Vagyis a magtermelés lefolyása, céltudatos és mesterséges beavatkozások által, oly változtatások létesítésére lesz terelve, kényszerítve, melyek kizárólag a dohány egyes használati értékének (égő képesség, levélfinomság stb.) fokozására és azzal értékesebbé tételére is szolgálnak.

A dohánymag termelésénél annak tenyésztésére kell, hogy jövőben áttérjünk. Lássuk tehát, hogy ez a két dohánymagszaporítási eljárás miben különbözik egymástól? Röviden abban, hogy az a dohánymag-termelő, ki magot saját vagy mások szükségletének kielégítésére, tekintet nélkül, hogy a dohány »faj« tökéletesebbé tételére vonatkozó és rendelkezésünkre álló elveket, módokat vagy eljárásokat igénybe venné, tehát egyedül, csupán a jónak »vélt« magtökeiről a megszaporítást gyakorolja, az egyszerűen magtermelést üz,

mi a magtenyésztéstől még igen távol áll. Ellenben magtenyésztőnek csak az nevezhető, a ki az adott termelési (helyi) viszonyok figyelembe vétele mellett, oly magnak előállítását és változatlan fenntartását képes biztosítani, mely a később szaporulatokban, a magtökéen észlelt különleges és kiváló tulajdonságok ismétlésére, vagy a dohány értékére, káros jelenségek kiküszöbölésére alkalmas.

Ezek szerint a magtermelő igyekezete a már meglevő dohányfajta fenntartására törekszik és csak a mennyiben annak minőségbeli javítása, gondozása, erős trágyázása, helyes ültetési távolság stb., tehát külső befolyások által is némileg elérhető, ezen segédeszközök használatát sem mellőzi. Ezzel szemben a magtenyésztő, a leghatásosabb, megszakiítás nélkül működő és külső befolyásoktól nagyrészt mentes physiologiai tényezők igénybevételére támaszkodik. Ennek következtében éppen joggal állítható, hogy nem az, a ki dohánymagot termel, hanem egyedül csak az, a ki a helyzet és viszonyok nyugodt és helyes egybevetéséből eredményezett terv alapján állva és egy tisztán látott, a meghatározott irányban mindenkor követett cél felé haladva foglalkozik dohánymagszaporításával, csak annak működése nevezhető tenyésztésnek.

A mondottakat egyszerűbben kifejezve, habozás nélkül állítom, hogy a dohánymag javításának, nemesebbé tételének kiindulási pontja egyéb, mint a céltudatos magtenyésztés nem lehet. Minden más irányban tett igyekezetnek nyomában csak eredménytelenység járhat. A dohánymag nemesítési munkájának kezdete más, mint tenyésztő kezébe, észszerűen nem fektethető. És csak ha a tenyésztés útján keletkezett dohányfajták gyakorlati értékük is kételyt nem tűrő biztonsággal bebizonyosodott, egyedül akkor lesz ideje annak, hogy a már rendelkezésünkre álló, céltudatosan tenyésztett maganyagból akár az egyes vidékeknek megfelelő tájrajok, akár az egyes helyek vagy gazdaságok speciális viszonyaiknak megfelelő okszerű dohánymag-termelésre áttérhessünk. Megfordított sorrendben a magnemesítés munkájához látni pedig annyit tesz, mint egy, a magasságban elbocsátott kőről feltételezni, hogy utját, a föld vonzóereje ellenére is, fölfelé veheti.

Nem hiszem, hogy fejtegetéseim és kifejezéseim elég világosak és szabatosak arra, hogy feltételezhessem, miszerint érthetőségük, részint írói minőségem fogyatékosága, részint a kezem alatt levő tárgy elvontsága miatt, minden további körülírás nélkül, ugyiszólva magától beállana. Azért félreértések kikerülése végett közbevetve hangsúlyoznom kell, hogy az előbb mondottakkal távolról sem szándékom a dohánymagtermelés jelentőségét vagy még helyesebben kifejezve, egyenes nélkülözhetetlenségét tagadni, hanem csupán, ha lehetne barázdámélységű kijelentéssel a figyelmet arra felhívni, hogy a magtermelés sikerének alapfeltétele egyedül csak a helyesen megállapított tenyészszél (Zuchtziel) határozott irányában nemesített és jó tulajdonságaiban állandósított mag és semmi egyéb. Ily magnak előállítására, nyeresére, ez idő szerint más eszköz, eljárás azonban, mint a magtenyésztés, rendelkezésünkre nem áll. Ennek megfelelőleg a továbbiak sorrendjét is a magtenyésztés elméleti kérdéseinek fejtegetésével kezdem és a magtermelés gyakorlatának ismertetésével fogom befejezni.

Mielőtt azonban ezekre rátérek, egynemely általános dolgokkal és fogalmakkal, ha csak röviden, majdnem odavetve is, de tisztába kell jönnünk. Ilyenek, hogy mit értünk faj, fajta, állandóság, változékonyság, viszonság, átöröklés, keresztezés, korcsosodás, tenyésztés, tenyész kiválasztás és nemesítés alatt. Mert csak ezeknek ismerete teszi az ezen fogalmak és elnevezések alatt rejlő physiologiai erők megnyilvánulását érthetővé.

Arra a kérdésre, hogy mi a »faj«, az adandó válasz nem nehéz; hogy mit értünk »fajta« alatt, arról könnyen érthető, világos fogalmat nyújtó definitiót adni, már annál nehezebb dolog. Ugyanis a növényeket, óriási sokaságuk közötti tájékozódásunk lehetősége végett, egyes tudósok (Linné, Jussieu, de l'Andolle és a dohányra nézve l'Omes) mesterséges és természetes rendszerekbe sorolták és folytatólag osztályozták. Az osztályok megkülönböztetésére és külön tartására pedig különféle elnevezések használtattak és jöttek forgalomba, melyek azonban csak konvenczió alapulnak és ma is még sok tekintetben két vagy több értelműek és többnyire csak tudományos értékkel, jelentőséggel bírnak. Mi magyar gazdák, a külföldieket, de kivált

Egyszer csak az öreg komondor elvakantotta magát.

— Valószínűleg az uram jön, — szölt az asszony, — akkor szokott így csaholni a Fogdmeg.

És valóban Bedő Miklós jött. Fehér vászonruha volt rajta, zöld vadászkalap a fején, a vállán fegyver és tarisznya. Ugy nézett ki, mint egy modern Robinson. Kérdőleg tekintett reám, láttam, hogy nem ismert meg. Csak később kezdett emlékezni reám.

— Ismerlek, emlékszem rád, — mondotta, — de vajjon te reám ismersz-e? Mert ugyebár megváltoztam? Nagy paraszt lettem, sokat elfelejtettem az úri módból, de miért ne tettem volna, a mikor jobb így.

Arczán, mozdulatain valóban valamelyes félszesség látszott. Megkérdezte, hogy mi járhatban vagyok s hogy kerültem a tanyára s a mikor elmondtam, ki hozott egy asztalt a szobából, egy pár poharat és egy nagy pint bort a kamarából. Ugy ültünk le elbeszélgetni, mialatt az asszony neki látott a vacsorakészítéshez.

— Bizony így van ez, — kezdte az én Bedő barátom. Nagy paraszt lettem, és hidd meg, hogy ezzel minden vágyam teljesült. Azért ne is kérdez tőlem olyasmit, ami akárhol történik, nem tudok én a világ sorjáról semmit,

nem törődöm semmivel, úgy élek, a mint nekem jól esik. Azzal kivett a zsebéből egy makrapipát, megtömte valami jóféle dohánnyal, úgy szívta.

— Ha van pipád, szivesenszolgálók a dohányból, mert szivart nem adhatok; négy éve, hogy már nem is láttam, mert azóta el sem voltam e tájékról. Azóta csak az erdőt járom. Ott ismerkedtem meg a feleségemmel is, ott szerettem meg, láttam hogy hozzám való, azért vettem el. A mátrai erdész leánya volt. S akkor — maradt az apám után egy kis pénzem — azon megvettem ezt a tanját, a mely azóta is olyannak maradt, paraszti életű ember tanyájának. Mert nézd meg ezt a kunyhót, sárral van annak a szobapadozata kitapasztva, alacsony, kicsinyek az ablakai. És a butorzat. Nézd meg, érdekes darabok, magam csináltam őket, jóféle száraz tölgyfából. Még az unokáimnak is jók lesznek. Ha ugyan azokból megint urak nem lesznek. De nem hiszem, mert fiamat úgy fogom nevelni, hogy ne tudjon az uraságról semmit, hogy olyan legyen, mint az apja.

Elbeszélgettünk, mialatt készen lett a vacsora. Az asszony megterített, telirakta tányérral az asztalt s hozta a jó keményre főtt rántottát, a friss irósvaját s hozzá a fekete rozskenyeret.

Ez volt a menü. De hogy mennyire jól esett, minek mondjam?

Azután még sokáig fent maradtunk, előhozakodva a régi időkkel is.

Az álmoság először is engem nyomott el. — Hát akkor menj és feküdj le, szölt rám Miklós barátom. Mert hogy én sohasem vagyok álmos, Lásd, ha most fekszem is, egy két órát alszom csak, oszt már fent vagyok. Holnap is korán kelek, azért ha elmegy, hát Isten veled, akkor nem hiszem, hogy találkoznánk. Mert én már pitymalatkor az erdőn vagyok.

Elbucszutunk. Mielőtt azonban lefeküdtem volna, bántott a kíváncsiság, hát megkérdeztem Bedőtől:

— Aztán mond, Miklós, miért lettél te olyan, a milyen vagy?

— Hogy miért, hát mert megutáltam az uraságot. Féltség élet az, hazug élet, urnak lenni, ha nincs miből. Így élve, a hogy én élek, a mim van, az a kevés megmarad, azután meg nem tartozok senkinek se szép szóval, se hizelgással.

Különösnek találtam a gondolkodását, — de valamennyire igaznak. Ezzel aludtam el a szegényes házban, a kemény ágyban, de olyan jó álomom volt, mint már régen. Talán a jó levegő tette ezt, vagy a környezet.

Szivattyúk és Mérlegek Különlegességi gyár: **GARVENSWERKE**
Központi igazgatás:
Bécs, II., Handelsqual No. 130.
Városi mintaraktár: Garwens W.
Bécs, I., Schwarzenbergstr. 6.

a németeket, e téren nem követték. Hanem a megkülönböztetések egész tömkelege helyett két meghatározással, t. i. »faj« és »fajta« elnevezéssel megelégedtünk. És pedig a »faj« alatt egy művelés alatt álló növénycsoportot (Art) általában p. o. dohányt, búzát, répát stb. értünk. »Fajta« elnevezés alatt pedig már az egyes növénycsoport el- vagy átváltozásait. Így például, ha »Nicotiana tabacum«-ról beszélünk, alatta a »faj«-t, ellenben ha »Nicotiana macrophylla«-ról szölok, már a »fajta«-t értem. Körülírva és gyakorlati használatra pedig akkép fejezem a »faj« és »fajta« közötti különbséget talán leghelyesebben ki, ha azt mondom, hogy a »faj« elsőrendű saját-sága tulajdonságának átöröklő képességében rejlik; ellenben a »fajta« saját-sága abban nyilvánul meg, hogy — egyenlő körülményeket és viszonyokat feltételezve — a növényi tápanyag legkülönbözőbb mennyiségét képes a talajból felvenni és aszerint növényanyaggá átváltoztatni.

A »fajta«-nak ezen tulajdonsága az, a melyen a gazdasági növénytermelés nemesítése, haladása egyáltalán nyugszik és a mely

erről csak annyit, hogy ezen jelenség, az összes élő szervezetek egyik általános tulajdonságát képezi. Lényege pedig az, hogy az egyedek (individuum) tulajdonságai nem mindenben maradnak azonosak azokéval, a me-

87-ik ábra. Hogyan szántottak és vetettek a chaldeusok.

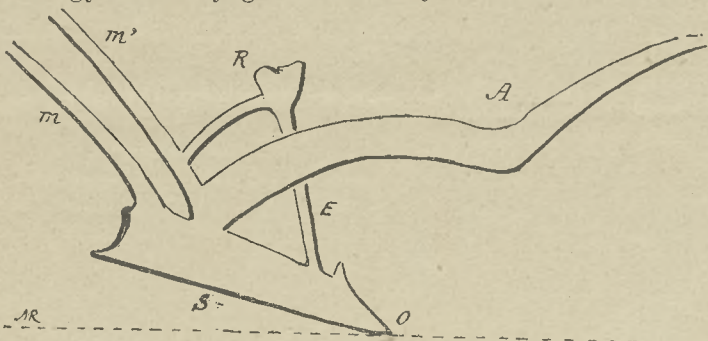
lyektől származtak. Megkülönböztetünk pedig nagy és kis arányú változékonyságot; előbbi alatt értjük azt, midőn a fajtajelleg is részben vagy egészben veszendőbe megy és helyette egy új fajta keletkezik, utóbbi alatt ellenben azt, midőn a fajtatulajdonságok

Keresztezés alatt, két külön fajtának megtermékenyítés útján végbement egyesülését, illetőleg egy új egyednek nemzését értjük. És ezéjla, hogy a szülőfajtákon észlelt kiváló tulajdonságok a keresztezésből származó ivadéokban egyesítenek, vagy a szülőfajtákon mutatkozott hátrányos tulajdonságok kiküszöböltenek. Végeredményben a keresztezés nemesítési eljárásnál nem egyéb. Hogy a keresztezett szülőfajtáknak egymástól nagyon eltérő tulajdonságokkal bírniok nem szabad, az bővebb magyarázatra talán nem is szorul.

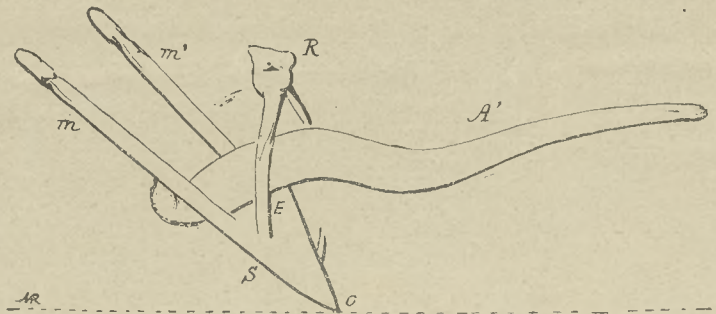
Korcsosodás. A keresztezés és korcsosodás majdnem egybeolvadó fogalom és a gyakorlatban egynek is tekintetik. Közöttük a különbség az, hogy szorosabb értelemben a keresztezés csak két, ugyanazon fajváltozathoz tartozó egyedeknél foroghat fenn, míg a korcsosodás két különböző fajváltozathoz tartozó egyedek egyesülésénél áll be.

Tenyésztés alatt nagyjában új tulajdonságokkal bíró fajták létesítését és azok állandósítását értjük.

A tenyészkiválasztásnak ép úgy a gondozatlanul, szabadon termő, mint a hasznosítás alá

88-ik ábra. A chaldeusok ekéje. (A párizsi Louvreban.)

89-ik ábra. A chaldeusok ekéje. (A párizsi Louvreban.)

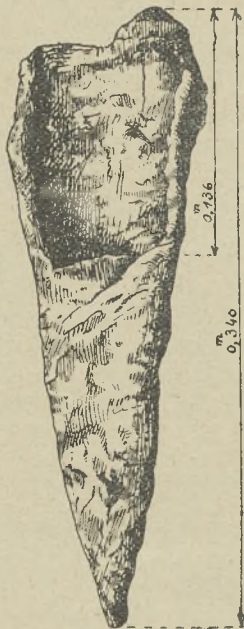
a »fajta« fogalmat egyszersmind legjellegzetesebben kidomborítja.

Még érthetőbbé teszi ezt a tényt az a tapasztalat, hogy a »fajta« saját-sága sokkal hatásosabb és egyuttal szakadatlanul működő tényező is, mint a trágya. Talaj- és ég-

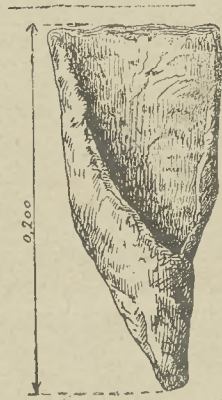
aránya, de nem egyszersmind lényege is változik.

Átöröklésnek nevezzük azt a jelenséget, hogy a szülők tulajdonságai az ivadékokban is kifejedésre jutnak. Daczára, hogy az átöröklés belső folyamatáról határozottan vajmi keveset tudunk és azt csak külső megnyilvánulásaiban ismerjük, úgy mégis az átöröklési törvényszerűségeket kutatásáról folytatott munkásság, már óriási terjedelművé vált és napról-napra növekszik. Az átöröklési elméletek fejtegetésével részéről itt foglalkozni, tudákos, meddő vállalkozásnál egyéb nem lenne. Kötelességemnek tartom azonban

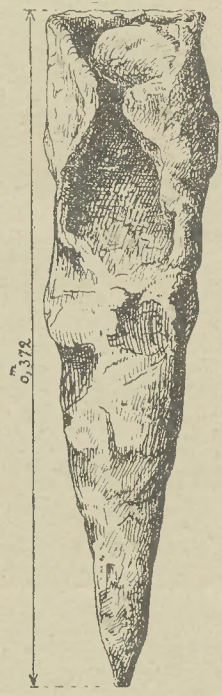
vont (domestikált) növények vannak alávetve. Ott a létért való küzdelem versenyének, itt az emberi akarat eredményének a kifeje-

90-ik ábra. Asszir ekevas.

92-ik ábra. Asszir ekevas.

91-ik ábra. Asszir ekevas.

hajlati viszonyok a trágya hatását részben vagy egészben megsemmisíthetik; nem úgy a »fajta« saját-ságát, mely a dohány (növény) egész tenyészideje alatt érvényesül.

Hogy mi a változékonyság (variabilitás)?

megjegyezni, hogy az átöröklési megnyilvánulás főelvének ismerete, oly mellőzhetetlen kellék a tenyésztés sikeres foganatosításához, hogy anélkül eljárva, még a kontárokadás elnevezést sem érdemli meg.

zöje. Mindkét esetben a közös cél az, hogy az életrevalóbb, illetőleg értékesebb egyének fennmaradása által, maga a faj élete biztosíttassék. Ennél bővebb fejtegetésbe, helyszüke miatt, azonban itt nem bocsátkozhatom.

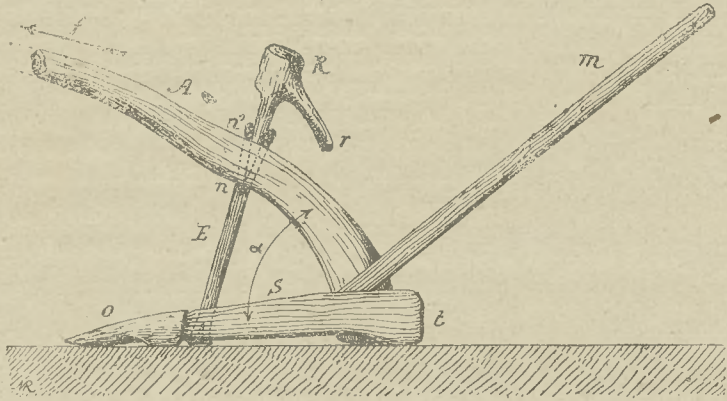
**BENZINMOTOROK, GŐZLOKOMOBILOK, UTIMOZDONYOK, GŐZ-
CSÉPLŐGÉPEK, ARATÓGÉPEK, „LOSONCZI DRILL“ VETŐGÉPEK,
RESICZAI ACZÉLEKÉK, TELJES MALOMBERENDEZÉSEK, STB. STB.**

KIVÁNATRA SZIVESEN KÜLDÜNK ÁRJEGYZÉKET ÉS KÖLTSÉGVETÉST.

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE, BUDAPEST

V., VÁCZI-KÖRUT 32.

A viszonyosság (Correlatió). A növény egyes életműködései nem magában állók és függetlenek, hanem összességük között szoros kapcsolat és cserehatás áll fenn, melyek az ismert tulajdonságokban nyilvánulnak. Jellegetes már most az, hogy egy tulajdonság egymagában soha sem változik anélkül, hogy a többi tulajdonságok is kisebb-nagyobb mérvben változást ne szenvednének. Példa rá, hogy a dohány mennyiségét és minőségét, bármi mesterséges uton vagy móddal, egyaránt fokozni képesek nem vagyunk. Vagyis, ha a mennyiség fokozására tenyésztünk, úgy a minőség fog csökkenni és megfordítva. Más szóval: tömeg és kiválóság bizonyos határon túl egy típusban összeférhetetlen. Ezt a tenyésztőnek tudni azért fontos, sőt szükséges, mert tisztán látnia kell, hogy mit akar és mi lehetséges.

93-ik ábra. Az Eufrates völgyében most is használatos ekék.

Állandóság (constantia). Ujjonnan keletkezett vagy létesített fajták rendkívül nagy hajlammal bírnak elődjük tulajdonságait újból felvenni, az eredeti típusjellegbe visszafejlődni (atavismus). Kivált pedig akkor, ha a feltételek, melyek között létrejöttek, változnak. A fajták ezen tulajdonsága ellen csak folytonos tenyészmunkássággal védekezhetünk, no meg azzal, hogy az egyes fajtát csak a létesülésével hasonló viszonyok közé juttatva, tenyésztjük mindaddig tovább, amíg a szerzett új tulajdonságok megszakitás nélkül gondozva, átöröklés által annyira fejlődtek és megerősödtek, hogy állandóságot nyertek.

Végül még fölemlítendőnek tartom, hogy a nemesítés gyűjtőfogalomba soroljuk mind azon eljárásokat, melyek egy már meglevő és állandósított fajta tulajdonságainak javítását, tökéletesítését célozzák vagy biztosítják.

Azt vélem — joggal-e, nem-e, nem tudom, — hogy hézagos ismereteim közlésével némileg a tenyésztési kérdések tisztább látásához hozzájárultam és ezek után, már most a dohánymagtenyésztés és termelés kérdéseinek gyakorlati szempontból való tárgyalására áttérhetek.

Dumtsa Sándor.

(Folytatjuk.)

A chaldeusok és asszirok ekéje.

A chaldeusok Oannéja és az egyiptusok Osirise között összefüggés van. A chaldeusok jógazdák hírében állottak. Gazdasági könyveik városaik rendes könyvtáraiban voltak letéve, a papok felügyelete alatt. Tőlük tanultak az arabok és görögök.

A chaldeusoknál a bérleti és a részes gazdálkodást üzték. Az utóbbi esetben a tulajdonos minden üzemköltséget viselt és a nyers termés két harmada illette meg. A munkás 15—30 napra szegődött vagy egész évre. Kapott ellátást, lakást és ruházatot. Ha bal eset érte, akkor a törvény kártalanítást ítélt meg neki. A fizetés készpénz vagy terményekben volt kiadva.

A Hammurabi-féle törvény Krisztus születése előtt 2200 évvel a gazdasági munkáskérdést szabályozta. A szabad munkások mellett voltak rabszolgák is. Ezeknek vigasztalan sorsuk ismeretes.

A vonó-állatok voltak: az ökör, a ló és a szamar. Az állatorvosok csak akkor kaptak fizetést, ha az általuk kezelt állat meggyógyult; ha az állat elpusztult, akkor az állatorvosnak kellett árát megtéríteni. Valószínűleg

rázdával szoritották ki a földet a szántatlan párkányra.

A föld persze nagyszerű volt Assziriában s ilyen szántás mellett és a krónika szerint, a lovas ember nem látszott ki a búzából. Persze nem Clydesdale-lovon ült e lovas, hanem apró kis szíriai lovon.

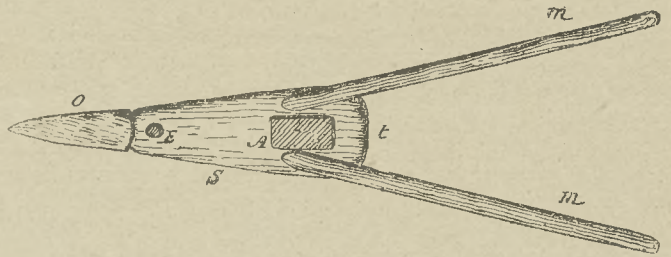
Ilyen ekével csak akkor dolgozhattak, ha a föld nedvesség szempontjából a legkivánatosabb volt.

Ezen részleteket Ringelmann a párizsi gazdasági főiskola tanárának Essai sur l'Histoire du Génie II-ik részéből vettük.

Buza-üszög.

Az ország nagy részét bejárva, sok gazda panaszát hallottam, hogy ez évben a nagy szárazság következtében nagyon sok a búzában az üszög.

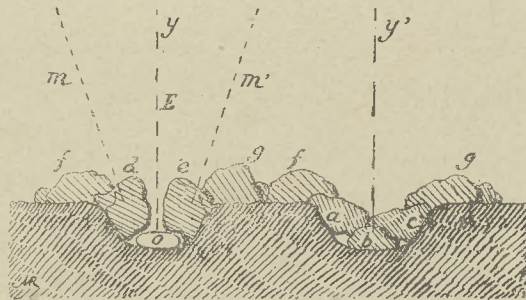
A buza-üszög két alakban szokott előfordulni, u. m. repülő-üszög és kő-üszög alakjában, a repülő-üszög még nem oly veszedelmes, mint a kő-üszög, mert annak fejlődése igaz,

94-ik ábra. Az Eufrates völgyében most is használatos ekék felülről nézve.

volt annyi eszük, hogy csak a könnyebb eseteket vállalták el.

Khorsabadban találtak régi ekéket és falfestményeket. Ninib volt a szántó-vető istene. A 77-ik ábra feltünteti a chaldeusok szántásvetési módját. Az ökröcskék egymás elé voltak fogva és rosszul lehettek idomítva, mert mindegyikhez egy-egy hajtó béres volt alkalmazva bottal vagy ostorral. Az ekét külön tartotta egy ember. Az eke mel-

95-ik ábra. A szántás módja az Eufrates vidékén.

lett járt a vető, a ki a karjára akasztott zacskóból szórta a magot a húzott barázdára. Így van ez az egyiptomi képeken is.

Az eke a 78-ik és 79-ik ábrák szerint volt szerkesztve. Tulajdonképp csak turószerkezet volt, turó-vasakkal ellátva, a 80., 81. és 82-ik ábrák Khorsabadban talált turó-vasakat ábrázolnak, melyek az eke orrát képezték. Ugyanily ekével szántanak most is a Tigris és Eufrates völgyében, ezeknek ábráit a 83—84-ik rajzok tüntetik föl.

A szántás módját a 85-ik ábra tünteti föl. Egy első csekély és egy második mély ba-

hogy azt a termény kalászát tönkre teszi, amelyen fellépett, de mivel az egész kalászt pornemű üszöggé változtatja át, az, mire az aratás bekövetkezett, a szél által el is repített s így csak a feketés színben mutatkozó kalász közep szalmaszára jelzi, hogy ott a repülő-üszög végezte romboló hatását.

A kő-üszög azonban megmarad a kalász burokja között éppen úgy, mint a rendes gabona szeme, s ezen körülmény éppen azért veszedelmes, mert magától el nem távolodik, hanem a búzakaralászokkal együtt belekerül a cséplés alkalmával a cséplő-dobba, s ott végezi a második romboló hatását, ha a gazda ezen körülményre gondot nem fordít.

Mivel a cséplés megkezdődött, időszerűnek tartom a gazdák figyelmét felhívni a cséplésnél előforduló azon hibára, a mely által ha terményében kőüszög van, tetemes kárt okozhat, vagy viszont ha figyelemmel végzi cséplési munkáját megszabadulhat azon károsodástól, a mely terményének árát 2—3 koronával métermázsánként csökkentheti.

A gazdák előtt ismeretes a cséplőgép munkavégzése, de sok esetben elkerüli a gazda figyelmét, s azok, akik nem ösmerik teljesen a cséplő szerkezetét, nem is tudják a gépkezelőt figyelmeztetni, a végzendő munka helyes vagy helytelen eszközzésére.

Azon búzának cséplésénél tehát, a melyben kő-üszököt talál a gazda, mielőtt a cséplőgépbe adja búzáját figyelje meg, hogy a toklászó el van-e zárva, nehony a búzája a toklászón át vezetve abban a kő-üszög összetörésének és ezáltal a búzának szörzete azt magára vegye finom por alakban.

El kell tehát zárni a toklászó szerkezetét,

FONTOS UJDONSÁG! 7—8 munkás megtakarítható!

Szabad. Welger-féle teljesen önműködően kötöző

szalmaprés-elevator.

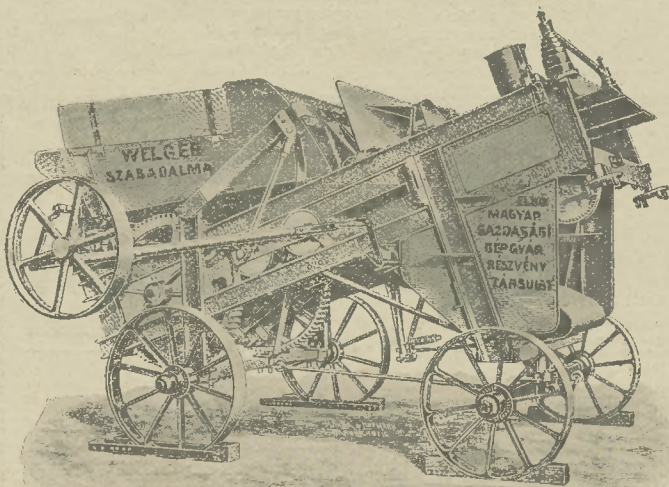
A meglevő mozgony változatlan használata mellett minden cséplőhöz alkalmazható! Összehasonlíthatatlanul célszerűbb minden más szerkezetnél. A kizárólagos gyártási jog tulajdonosa a magyar korona országaira nézve az

Első Magyar Gazdasági Gépgyár R.-T.

Budapest, VI. kerület, Váci-út 19. szám.

PROSPEKTUS KAPHATÓ!

PROSPEKTUS KAPHATÓ!

hogyan az üszkös buza azon át ne haladhasson, hanem a buzahordó elevátor a buzát egyenesen a második tisztítószereketre vezesse s onnan ismét ne az osztályozó hengerbe jusson, hanem egyenesen zsákba jöjjön a szem, mert ha az osztályozó hengerbe jut, ott a folytonos forgás és surlódás folytán a kő-üszög szintén összetörik és ismét csak eredménytelen, káros munkát végezünk.

Ha már most beállítottuk így a toklászó és osztályozó munkáját és mégis azt látjuk, hogy a kicséplélt buza-üszög porosan jön le a zsákba, akkor huzzuk ki az elevátor alsó nyílásának ajtaját és állítsuk meg a kanalas elevátort, s ereszsük a buzát egyenesen a kanalas elevátor alá terített ponyvára, így elrendeztük a gép szerkezetét annyira, hogy a legkevesebb üszköt fogja csak törni, a mi pedig még így is összetörik, azon már nem segíthetünk, mert a cséplőgép dobját annyira össze kell venni, hogy a kalászba szem ne maradjon, s ha még így is összetöri az üszköt, az csak oly kevés mennyiségben fog történni, hogy annak elszálló lisztfinomságu pora már a buzára tetemes kárt okozólag nem tapadhat, mert az összetörés pillanatában még a buzaszemek a szalma és törekekkel vegyest vannak, s mire a töreksztalról a törek szemmel vegyest, törekrostánál az első tisztító szerkezet nagy szelelője elébe kerül s onnan a rostákra, már megszabadul a szem a dob által összetörött üszögnek porától, s így a lehető legjobb cséplési munkát végezve, elkerülhető a buzának üszögporral való bepiszkolása.

A fentírt módon végzett cséplés után lefolyó buzát legezészerűbb ott a gépnél egy jó erős szelet adó szélrostára öntve megrostálni, s úgy vinni a magtárba, mert még így is fog üszög maradni a buza között, de az már nem fog okozni oly nagy károsodást, mintha fenti eljárást mellőztük volna.

A vetésre szánt vetőmagbuzát lehetőleg oly táblákról válogassuk, a melyben a legkevesebb üszköt találtuk.

A vetőmagot ha üszög mutatkozik benne, mielőtt páczolásához fognánk, rostáltassuk meg erősen, s a már lehetőleg rostán jól tisztított buzát páczoljuk a vetésre, de ezzel sem úgy bánjunk el, mint az üszögmentes buza-páczolással szoktunk, hogy csak meglocsoljuk a magtárban e célra kiöntött buzát és átlapátolással egyforma nedvességűvé iparkodunk tenni, hanem azt a buzát, a melyben kő-üszög mutatkozik, oly módon páczoljuk, hogy az elkészített folyadék (0.5%-os kék-köves és meszes víz) kádban hagyva, a páczolandó buzát rostába véve a kád folyadékába helyezve, a buzát kézzel megkavargatjuk a rostában, hogy az ily módoni eljárás segítségével a kő-üszög a víz tetejére kerülve, az onnan lezedhető legyen. Ezen eljárással vetőmagbuzánkat teljesen megszabadíthatjuk a kő-üszögtől és a buzaszemek is biztosabban érintkeznek a pácz folyadékával s így eredményesebb munkát végezhetünk.

Jalsoviczky János.

Ujabb tapasztalatok a gyümölcstermelés terén.

Alsó-Ausztria tartományi gyümölcsfelügyelője J. Löschnig több új eszmét pendített meg, a melyek gyümölcstermelőink érdeklődésére is számot tarthatnak. Először is a gyümölcsfák ültetési távolságáról beszélt. Czélszerűbbnek tartotta, ha a gyümölcsfákat nem ültetik egyenlő távolságra, hanem váltakozva; például dívatba jött 8 méter és 12 méteres parallelogrammokba ültetni, még pedig váltakozva. Ez által a levegő és napfény jobb behatása érhető el. A mi a gyümölcsfák gödreit illeti, 80—90 cm. gödormélység csak a jó földekben van helyén; csekélyebb minőségű földekben czélszerűbb a gödröket csak 40—50 centiméter mélyre ásni, de két méter átmérővel.

A mi a fajtákat illeti, az amerikai jelszó: »csak egy fajtát ültessünk« fiaszkót mondott. Csak egy fajtaival ugyanis a termések fölötté bizonytalanok, mert az évenként változó időjárás hol egyik, hol másik fajtanak kedvez, vagy árt. Ebből nem az következik, hogy tulzába menjünk a fajtákkal, de igenis ültessünk néhány jól bevált és elismert jó gyümölcsfajtát.

A gyümölcsértékesítésre nézve figyelemre méltó, hogy a gyümölcsöket a világpiacra a marmeladok (Jam) angol módra készítve, mindinkább kiszorítják. A marmeladok fogyasztása nálunk is terjed. A mi a gyümölcsök lekötözését illeti, Löschnig nem ajánlja a tul sok cukrot, hanem e helyett zárjuk le a befőttes üveg száját előbb sterilizált gyapottal és csak ezután kössük le marhahólyaggal.

Reá tért ezután Löschnig a magvatlan gyümölcsök termelésének kérdésére is. Leginkább Amerika csinál hangulatot az újabb időben a magnélküli gyümölcsök termelése érdekében. Nem tartja kizártnak, hogy az ananász magnélküli gyümölcsfajták egykor nálunk is dívatba fognak jönni. Ma még nem, mert a mi magvas gyümölcseink minőségileg nagyon felülmúlják az amerikai magnélkülieket. Egyelőre Amerikából oltó vesszők be nem

jöhetnek — hála az Égnek — nehogy a San José paizstetű behurcoltassék.

Németországban kísérleteztek a magtalan gyümölcs előállításával. Az ottani tapasztalás az, hogy ha valamely fa egyes virágait a nemes szervektől mesterségesen megfosztjuk, akkor ezek gyümölcsei elsatnyulnak. De ha valamennyi virágát egy fának fosztjuk meg nemi szerveitől, akkor nem. Ezt a műveletet egy oldattal gyorsan lehet végezni, — de ennek összetétele egyelőre titok. T.

KÉRDÉSEK ÉS FELELETEK.

Kérdés. Cséplési szerűknek kiszorítása a külterületekre.

Jász-Nagy-Kun-Szolnok-megyében lakom, Kenderes községben. Sem törvényhatósági, sem helyhatósági szabályrendeletben nincs megírva, hogy hány méternyire szabad a község belterületétől számítva gözcséplővel csépleni. Szoktam másnak is csépleni, úgy, hogy egy helyre, a faluhoz közel, összehordanak 2000—3000 csomót, ezt most a község jegyzője eltölti, kérdeztem tőle, mi jogon? Ő azt mondta: Összejöttünk a járási jegyzők a főszolgabíróval és ott elhatároztuk, hogy nem engedjük meg, hogy a község belterületétől számított 300 m. belül rakodjanak. Van-e joguk a járási jegyzők és főszolgabíróknak ily eljárásra, jogérvényes-e ez? Van-e miniszteri rendelet, mely ezt szabályozza? P. S.

Kérdés. Takarmányfüllesztő-gép.

Melyik a legjobb takarmányfüllesztő-gép és hol kapható? G. A.

Kérdés. A kullancs kiirtása a baromfiból.

Van udvaromon egy nagy tyukketrecz, melyben körülbelül öt év óta nem tartok semmiféle szárnyast. Nem tarthatok, mert mihelyt valamit beleteszek, azonnal ellepi a kullancs. A ketrecz 80 koronába került, elégetni kár volna, azért kérdem: mi módon lehetne a kullancsot kiirtani belőle. Kérdem, mivel lehet a szárnyasokat, azokat t. i., melyek megkapták, megszabadítani a kullancstól? H. J.

Kérdés. Védekezés a kőrishogár ellen.

Miként lehetne a kőrishogár ellen védekezni, hogy az jövő tavaszra ne léphetne fel, mert az én lakásom és az urasági lak egész környékét elpusztította az idén. Kőrisha nincs az egész vidéken, azokat már pár év előtt mind kivágattam — erdei csemeték, orgonabokor és fenyőfák van az egész park beültetve, de az idén nemcsak az orgonabokrokat, hanem még a fenyőfákat is pusztította. L. I.

Felhívjuk

a t. cz. gazdaközönség figyelmét a

*** budapesti ***

gyapju-aukcziókra,

melyek ideai első sorozata f. é. július hó 15-én veszi kezdetét.

Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest, Dunaparti t. herpályaudvar“ címzett gyapjuküldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál: *****

Magyar Általános Hitelbank

Áruosztály — Gyapjuárverések

Budapest, V., Nádor-utca 12. sz.

Hazai termék!

Hazai termék!

a Mohai **ÁGNES**-Forrás.

Elsőrendű természetes szénsavas natrontartalmu ásványvíz.

Idéges gyomorhaj, légső-, tüdő-, gyomor- és bélhurut, csontlágylulás, vese- és hólyagbántalmak eseteiben kitűnő eredménnyel használtatik, kellemes borvíz. 1⁶/₁₀ literes üvegekben 42 fillér. — Üres üvegért 8 fillér térül vissza.

Mindenütt kapható. A forráskezelőség.

Főraktár **ÉDESKUTY L.** császári és királyi udvari szállítónál
Budapesten: Erzsébet-tér 8. Telefon 16—32.

Őszi bükkönyt, őszi borsót, biborherét, muharmagot, mustármagot

minden mennyiségben állomáson átvéve és kifizetve legmagasabb áron vásárol

Mauthner Ödön

cs. és kir. udv. magkereskedése

Budapest, VII., Rottenbiller-u. 33. Ajánlatok kéretnek.

Felelet. *Érdemes-e vörösherét a harmadik évre meghagyni* című kérdésre.

Tapasztalásból tudom, hogyha arankamenes és jól be van állva, bátran meghagyhatja harmadik évre s ha őszt folytán még szuperfoszfát vagy Thomassalakot kapna, pláne 40% kálival egyetemben, akkor rekordtermésre is lehet számítani. M. G.

Felelet. *Kukoricaszártépő hiányos munkája* című kérdésre.

Kérdésttevő kérdésének második részére van-e Magyarországon tépett szár számára amerikai silo, van szerencsém válaszolni, hogy Amerikában 150.000 és 200.000 közötti számra tehető a létező silok száma. Ott fenyőfából építik a legtöbbet. Fenyőfájuk rendkívüli gyantatartalma folytán azok ott elég tartósak is, nálunk ez nem lenne elég ellenálló, mert fánk igen könnyen rothad, tölgyfából pedig tuldrága lenne. — Évek óta tudakozodom, hogy hazánkban hol lehetne ilyen silót látni, de eredménytelenül. Hogy végre meglassam, kénytelen vagyok magam megépíteni. Ezen munkához most fogunk. A silóm átmérője 7 m. 40 cm. lesz. Alapterülete tehát 40 m²; magassága 10 m.; ürtartalma ennél fogva 400 m³. Ebbe fér a 6 q = 2400 q összeülledett vermelt csalamádé. Miután naponta ebből 5 mm. réteget kell elfogyasztani, 200 napra lesz elegendő a 12 q, melyből fejéknél 62 kg.-ot adva, 100 állatot lehet táplálni némi széna hozzáadásával. Silom vasbeton szerkezetű lesz és kb. 2 koronába fog 1 q csalamádé kerülni = 4800 kor. Pontos adatokat majd akkor közlök, ha kész lesz. Gróf Teleki Arvéd.

Felelet. *Serleges lánczos kutak* című kérdésére.

A serleges lánczos kutak és felszerelése a Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél (Bpest, V., Alkotmány-u. 31.) kaphatók. Az állványok árai — emelőképességük óránként 1800 l. — 130 kor., a láncz ára folyóméterenként 30 K, 3—25 m. kutmélységig a kut 220—880 K, felszerelve. Az oly kutak állványa, melynek emelőképessége óránként 3000 l. és 30 m.-ig használható, ára 190 K. A hozzávaló serleges láncz ára folyóméterenként 42 K, úgy, hogy egy ily kut 3—30 méterig 316—1450 K-ba kerül. Lajttöltésre szolgáló állvány kovácsolt vasból 120 K és öntött vasból 200 K. Gazdasági udvarok részére v. köztereken czélszerű az állványt lámpával ellátni, melynek ára külön 20 K. Kendertömlő fm.-kint a lajttöltéshez 2.20 K. Az árak Bpsten értendők, csomagolás önköltségi áron. X.

Felelet. *Vöröshere magtermelés* című kérdésére.

A kérdés az, hogy az aszály miatt elmaradt sarjunövés megindul-e egy jó juliusi eső után úgy, hogy még lehessen magot várni, avagy okosabb-e lemondva minden reményről, kiszántani? Nézetünk szerint még korai lemondani a reménységről. Köztudomású némely gazdának azon eljárása, hogy megcsalja az apion akként, hogy midőn a sarju arasznyira nőtt, lekaszáltatja és csak a második sarjut hagyja meg magnak. Persze ez csak akkor lehetséges, ha van eső bőven. Az apion meg lesz csalva, mert tenyészidejéből a heregubózás idejét mesterségesen elvonjuk. A természet is most így csalja meg az apiont. Ha júliusban kiadó esők lennének, akkor a here még buja fejlődésnek indulhatna és a magképződésre még elég idő maradna. C.

HIREK.

A termés Ausztriában. Bécsből jelentik: Az ideai nagy szárazság káros következményei a különben is fejletlen tavaszi száraz vetésnél mutatkoztak különösen. A szárazság egyik következménye volt, hogy az őszi vetés sok helyütt tíz nappal korábban ért meg. Az őszi vetés Krajnában, a partmenti vidékeken és részben Bukovinában is rövid száru és ritkás. A többi tartományban a vetés általánosságban elérte a rendes szármagasságot. A partmenti vidékeken már megkezdődött a rozsarátás és a termést már behordták. A korai érés folytán a buzaaratás is megkezdődött már. A termés nagyságát illetőleg az Alpesi vidékeken, Csehországban, Morvaországban, Galicziában és Bukovina egy részében közepes minőségű, jó, avagy elég jó termést várhatnak. A repce legnagyobb részét szintén learatták és behordták már. A repecetermés Sziléziában és nyugati Galicziában eléggé jó, ellenben, Csehországban alig közepes. A tavaszi vetés fejlődését nagyban akadályozza a szárazság. Csehországban és keleti Galicziában az eddig elég jól fejlődő tavaszi vetésre a mostani esőzés jó hatással lesz. Az árpavetésnek a szárazság majdnem mindenütt ártott. Alsóausztriában, Csehországban, Morvaországban, Sziléziában és keleti Galicziában közepes, nyugati Galicziában és Bukovinában gyöngye közepes árpatermést várnak, Cseh- és Morvaországban az árpa minőség tekintetében eléri a tavalyi mértéket. A zabvetés már az árpánál is jobban megsínylette a szárazságot. Csak Csehországban, északi Morvaországban és Nyugatgalicziában áll eléggé jól a zabvetés.

A Zemplénmegyei Gazdasági Egyesület szölelészeti és borászati osztálya *Thuránszky László* elnöklésével Sátoraljauhelyen ülést tartott, melyen az elnök sajnálattal jelentette, hogy a szakosztály kívánsága nem teljesült, mert az országgyűlés nem tárgyalta az új bortörvényjavaslatot a nyári szünet előtt. *Buza* Barna ismertette az okokat, melyek lehetetlenné tették a javaslat tárgyalását, reméli azonban, hogy a nyári szünet után tárgyalásra kerül s az új bortörvény októberben már életbe is léphet. A szakosztály elhatározta, hogy felhívja az összes tokajhegyaljai szőlőbirtokosokat, hogy a törvényjavaslatnak gyors tárgyalása érdekében fölterjesztendő kérvényt írják alá és azonkívül szervezkedés czéljából augusztus 30-án Sátoraljauhelyen nagygyűlést tartsanak.

Francia gazdák Darányiról. Annak a jubileumnak, a melyet nemrég ült meg Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter, most késő, de érdekes utóhangja érkezik Párisból. Ugyanis a francia agráriusoknak is van egy testületük, a melyet Comité permanent de la Vente du blé de la Coopération Agricole-nak (gabonaértékesítő és szövetkezeti állandó bizottságnak) neveznek. Ennek a Comiténak legutóbbi számában »Tízévi miniszterkedés« cím alatt a következő kis közleményt találjuk Rieul Paisant, a kiváló agrárius író tollából: »Ez a dolog Magyarországon történt, a hol Darányi Ignác dr. április 10-én tizedik évfordulóját ülte meg annak, hogy a földmivelésügyi tárczát elvállalta. Eltelve az ambíciótól, hogy a parasztlakosság helyzetén javítson, Darányi miniszter a maga jelentékeny munkaerőjét annak az organizatorius munkának szentelte, a mely a múlt század végétől kezdve mindmáig folyik, s a mely ki-

ragadta a falvakat az uzsora karmaiból, a nemrég még nagyon kétséges sorban leledző magyar paraszt helyzetét tetemesen megjavította. Darányi azok közül való, a kik mindig felismerték az érdekeknek azt a közösségét, a mely az országok határain túl valamennyi ország földmivelőit összekapcsolja. Darányi résztvett minden alkalommal, a hol ez az agrárius közösség megnyilatkozott. Üdvözljük őt, mint olyan férfit, a kit a magunkénak valhatunk s kívánjuk magyarországi barátainknak, hogy még soká tartsák meg őt vezérökül.«

Telepesek megjutalmazása. Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter a gazdasági udvarok beépítése, felszerelések és gazdasági eszközök rendben tartása s egyáltalán az okszerű gazdálkodásért Pozsár Mihály szapáryfalvai lakos részére egy turókéket, Krauser Miklós facseti és Kádár Imre igazfalvai lakosnak egy-egy választott berni üszőborjut, Korka Sándor és Korka János bálinczi lakosok részére egyiknek egy répavágót, másiknak egy konkolyválasztót és Bodnár Imre monostori lakosnak egy rostát engedélyezett, mely tárgyakat, mint a földmivelésügyi miniszter ajándékát a napokban osztotta ki szép elismerő szavak kíséretében Lukonics Lajos gazdasági egyesületi titkár.

Mezőgazdasági és ipari kiállítás Gyöngyösön. A *Hevesmegyei Gazdasági Egyesület* ötven éves fennállásának évfordulója alkalmából Gyöngyösön, 1908. évi szeptember hó 6., 7., 8., 9., 10. napjain mezőgazdasági termény-, állat-, gép- és ipari kiállítást rendez.

A termény-, állat- és ipari kiállításon csak *hevesmegyei* termelő, tenyésztő és iparos vehet részt mint kiállító, a gépkiallításban mint kiállító minden hazai gépgyáros és gazdasági eszközöket készítő részt vehet.

A kiállításon állami arany-, ezüst-, bronz-érmek, egyesületi érmek, oklevelekkel és pénzjutalmakkal lesznek kitüntetve a kiválóbb tárgyak, állatok, termények vagy termékek tulajdonosai.

Bővebb felvilágosítással szolgál az e tárgyban kibocsátott hirdetmény és kiállítási szabályzat, a melyeket, ha eziránt megkerestetik, készségesen küld bárkinek a »Hevesmegyei Gazdasági Egyesület« titkári hivatala Gyöngyösön.

Földmivelő iskola a Balaton partján. Tapolczáról írják: A Tapolczavidéki Gazdakör elhatározta, hogy egy Tapolczán felállítandó földmivesiskola érdekében mozgalmat indít. A tervet legutóbb Tapolcza község is magáévá tette és elhatározta, hogy a megyénél és a kormánytól lépéseket tesz a földmivesiskola mielőbb való felállításának tárgyában. A képviselőtestület bizottságot küldött ki a további munkálatok végzésére.

A kecskeméti m. kir. földmivesiskolába belépni óhajtó növendékek a felvételi feltételeket kérjék az intézet igazgatóságától.

Pinczemeszteri tanfolyam. A budafoki m. kir. pinczemeszteri tanfolyam igazgatósága pályázatot hirdet a tanfolyam 1908-09. tanévére való felvétel czéljából. A tanfolyamra, a melynek czélja az okszerű borkezelésben képzett egyének nevelése, csak azokat veszik föl, a kik a kétéves tanfolyamu hazai vinczéliskolák valamelyikét jó sikerrel elvégezték, egészséges, erős testalkatúak és erkölcsileg kifogástalanok. A tanfolyam *tandijmentes* és október 1-től 1909. évi decz. 31-ig tart, tehát ötnegyed évig. A kellően felszerelt kérvények

Uj termésű

biborheremagot
csomós ebirt
baltacimmagot
nyári repczét
fehér herét
őszi árpát
„ bükkönyt
„ borsót

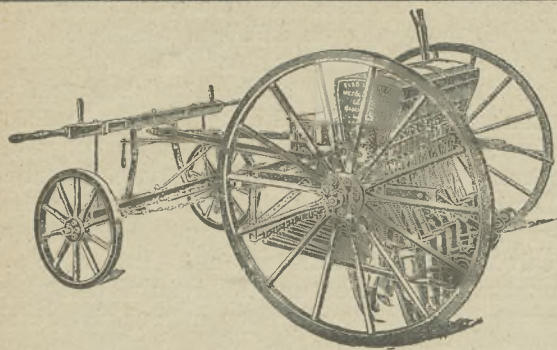
VOSZ

legmagasabb
napi árban.

HALDEK

magnagykereskedése

József főherczeg ő cs. és kir. fensége udvari szállítója
Budapest, V., Bálvány-utcza 6. szám.

A legjobb vetőgép

a szab. „LOSONCZI DRILL”

Magyar gyártmány!

Magyar gyártmány!

Árajánlatokkal és árjegyzékekkel szívesen szolgál

a magy. kir. államvasutak gépgyáranak vezérügynöksége, Budapest

V. kerület, Váci-körút 32. szám.

legkésőbb aug. 10-ig ama vinczellériskola igazgatóságához nyújtandók be, a melytől a folyamodó végső bizonyítványát kapta.

Takarmányinség — takarmánykiviteli tilalom. A takarmány kiviteli tilalom elrendelését sürgeti a Köztelek legutóbbi száma és az erre vonatkozó közlemény felsorolja azokat az intézkedéseket, amelyek a takarmányinség által felidézett állapotokon immár elkerülhetlenek. Ezek szerint elrendelendő a takarmánykiviteli tilalom nemcsak a szalastakarmányokra és szalmára, de az abraktakarmányokra is, amelyekre nagy szüksége lesz az ország állattenyésztésének az idén. Ezzel kapcsolatosan szerveznie kell az inségakciózt azon az alapon, a mint azt az 1904-iki inséges esztendőben szervezte. Gondoskodnia kell arról, hogy néhány száz waggon szalastakarmányt — ha lehet — külföldön sürgősen bevásároljanak s az ország egyes vidékein levő felesleget — melynek egy része már most is másodkézből van — lehető gyorsan meg kell szerezni, mielőtt még azt spekulánsok összevásárolnák. Szükséges továbbá, hogy a földmívelésügyi kormány a gazdatársadalmi faktoroknak: egyesületeknek, szövetkezeteknek — kizárólag tagjaik részére leendő takarmányvásárlás céljaira — teljes biztosíték ellenében kamatmentes kölcsönt bocsásson rendelkezésre.

Elejét kell venni állataink elpocsékolásának, a földmívelésügyi kormányknak módot kell találnia élőállatkivitelünk elősegítésére. Fel kell hívni a külföld figyelmét állatvásárjainkra, tájékoztatni kell a külföldet arról, hogy ez idő szerint vásárjainkon jutányos áron szerezhető be jószág, valamint arról, hogy vásárjaink mikor és hol tartatnak meg s ezek felkeresését részletes tájékoztatás nyújtásával kell elősegíteni. Gondoskodni kell arról, hogy a konzervgyárak a hadsereg részére készítő huskonzervek tömeges gyártása céljából haladéktalanul üzembe helyeztessenek, mely intézkedéssel a jószág elpredálását valamelyest szintén megakadályozni volna lehetséges.

Ki kell eszközölnie továbbá a földmívelésügyi kormányknak a takarmányneműek olymértvű szállítási díjkezdvezményét, hogy azok az államvasutakon s az ezek kezelésében levő helyi-érdekű vasutakon önköltséges áron szállíttassanak. Az eddigi 15 százalékos szállítási díjkezdvezmény a mostani súlyos viszonyokon édes-keveset segítene s ezért a jelzett kedvezmény megadása multhatatlanul szükséges.

Sáskajárás Biharban. A megye számos községéből, különösen pedig az Érmellék vidékéről riasztó hírek érkeznek a sáska pusztításáról. A röpködő rovar a kapás növényt és a tengerit teljesen elárasztja s a lakosság nem tud védekezni. Az érmelléki járás főszolgabírája sürgős intézkedést kért a földmívelésügyi minisztertől, mert különben tizenöt-husz községben a jövő évi buzatermés tönkre

megy. Az ősszel sáskairtó gépek érkeznek s a miniszter rendelkezése a legelőket fölégetik. A sáska legjobban pusztított Bihardiószegen, Kolyon és Jankafalván.

Borkiállítás Temeskutason. A Temeskutasi Gazdakör július hó 19-én Heszler Emil elnöke alatt rendkívüli közgyűlést tartott egy rendezendő borkiállítás tárgyában. A közgyűlésre nevezett gazdakör kérelmére a részletek megbeszélése céljából a Temesvármegyei Gazdasági Egyesület részéről Bászél Elek titkár volt kiküldve. A közgyűlés egyhangú lelkesedéssel elhatározta, hogy november hó 21., 22. és 23-án a községi iskola földszinti helyiségeiben borvásárral egybekötött borkiállítást rendez.

A kiállítás vednökéül Hertelendy Ferencz főispán, diszelnökül: Sztojánovits György, a Temesvármegyei Gazdasági Egyesület elnöke; elnökül: Sztojánovits Iván báró, orsz. képviselő; társelnökül: Ferenczy Sándor alispán választattak meg. A kiállításon résztvevő termelők térdij fejében egy korona és az üvegekért darabonként tíz-tíz fillért tartoznak a bejelentési ivallel együtt az igazgatóság címére beküldeni.

A cukorpiacz. A cukoriparosok központi egyesületének jelentése most jelent meg, a mely Magyarország-Ausztria és a német birodalom várható répaterméséről kimerítő tudósítást ad. A répatetés állapota egyelőre nem elégít ki, bár az utóbbi időben volt némi csapadék, a vetésnek azonban tartós, lassu esőre volna szüksége, a mely a talajt alaposan megáztatná. Mivel pedig a nyári esőnek eddigelé legtöbbször zivataros jellege volt, sok helyütt ártott. Nagyjában véve azonban a répatetés jó reményre jogosít. Franciaországból legutóbb még kedvezőtlen jelentés érkezett a száraz időjárás miatt, azóta azonban eső esett. A gyarmatokban jó termésre számíthatnak, csak Java szigetén sokalják a csapadékot, a mi az arató munkát zavarta. A nyerscukorpiaczon tartott áron folyt a vásár, de néhány nap óta új árut olcsóbban kínáltak, mert az idő esőre fordult és Londonban nagy tételben realizáltak. Az amerikai jegyzés is 3 ponttal hanyatlott. Csehországban az Elba folyam hajózási zavarai miatt az üzleti forgalom pangott. A trieszti üzlet iránya lanyha volt. Az angol cukorpiaczon a finomított cukor ára olcsóbbodott, bár a júniusi fogyasztás 18,000 tonnával nagyobbodott.

Szilági és Diskánt miskolezi gépgyáros czég kitűnő borsajtóra, valamint legújabb »Villám« cenzentrifugális bogyzó-és zuzogépeire felhívja a figyelmet, különösen eddig a czég által feltalált és készített »Kossuth«, »Kincsem« és »Hegyalja« borsajtók, nem különben a nagyüzemi préseléshez készített Rákóczi »kettős kosaru« sajtókra, amelyeknél régi világból készített prése egyesítve van a modern technika vívmá-

nyaival. A sajtó felső része aczél, alsó része faszervezet. Ennélfogva a must sehol sem érintkezik vasrészekkel, hanem csak a fával, ami a must színét, ízét, zamatját nem befolyásolja. A törkölyt sem kell összevagdálni, hanem kisebb darabokban is könnyen ki lehet venni. Az 1902. évi egri és pozsonyi II. mezőgazdasági országos, az 1906. évi nagyváradi — 1907. évi pécsi kiállításon arany érem és diszoklevél — kiállításon a czég borsajtói külön első díjjal, aranyéremmel lettek kitüntetve. A czég izléses árjegyzékét kívánatra minden érdeklődőnek megküldi.

APRÓK.

A burgonya keményítő tartalma ugyanazon tövön termett egyes gumóknál is meglehetősen nagy határok között ingadozik. A königsbergi gazdasági tanintézet kísérleti telepén szerzett

Kévekötelek

Bellán-féle szabadalom

Mindkét végén pirosra festve.

Manilla-zsineg kéveköttgépekhez;

Kötélárak hosszú szálu bácskai kenderből minden czélra;

Ökörszajkosarak erős kenderzsinórból;

Zsákok minden czélra, kender-, len- és jutaszövetből;

Zsákkötő-zsineg és varróspárga;

Szőlőtáposó zsákok;

Szőlőkötöző fonalak;

Ponyvák vizmentes és természetes szövetből minden czélra;

Kender géptömítés és fonásra, valamint kőcz géptisztításra;

Kendertömítők különféle minőségben;

Abaktarisnyák ritkán szőve kenderzsinórból, tömören szőve juta- és kendervászonból;

Lóhálók, tennispálya-bekerítő és középhálók, torna-készletek, függő ágyak stb. legelőnyösebben szerezhetők be

Bellán Mátyás

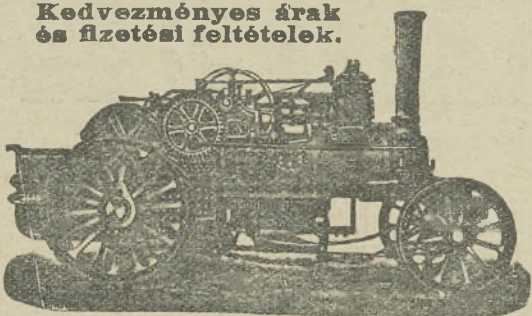
kender-, kötél- és sport-áru kézműipar telepén

DUNACSEB (Bácska).

Árjegyzék kívánatra ingyen küldetik.

Boroszló Budapest

Kedvezményes árak és fizetési feltételek.

Elsőrangú külföldi és magyarországi referenciák

Teljes gőzeke-készleteket és gőz-utihengereket

legtökéletesebb kivitelben szállít:

KEMNA J. gőzeke- és gépgyár Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 8. sz.

adatok azt bizonyítják, hogy a termőtalaj mélyebb rétegeiben termett gumók több keményítőt tartalmaznak, mint a közepes mély rétegekben, illetőleg a felszínhez közel termettek. A kísérletező abban találja ennek a 90 különböző fajtánál észlelt körülménynek okát, hogy a mélyebb rétegekben termő gumók nincsenek az időjárás viszontagságainak annyira kitéve, mint a többiek. *F. I. Z.*

A János-rozs és szőszösbükköny-elegy. Nemcsak a homokokban, de agyagföldekben is jó eredményt lehet korai nagy tömeg takarmányra szert tenni, ha rozsozt szőszösbükkönyvel (vicia vittosa) elegyesen vetünk. Ámde a következőleg: Vöröshere második gyapjának levétele után istállótrágyával jól megtrágyázandó, szuperfoszfát hozzáadásával. A vetésnek jókor be kell következnie és pedig egy magyar holdra 30 kg. rozs és 30 kg. bükkönymag. A vetés előtt ezután még magyar holdankint 78 kg. ammoniak szuperfoszfátot elhinteni. Ha kedvező az év, még ősszel lehet megkaszálni, de a legtöbbször lehet még juhok vagy marhákkal lelegeltetni. Ez utóbbinak az előnye az, hogy a föld jól le lesz taposva, a mi a téli kifagyás ellen jó. A rozs és szőszösbükköny-elegy nálunk május közepétől végéig hatalmas takarmánymennyiségeket szolgáltat, a mely zölden szecskázva, nagyon kedves takarmánya a tehéneknek. Kora tavasszal 30—35 kg. chilisalétróm a tenyésztését még bujábbá teszi.

Szesz.

A szeszüzletben e héten gyérebb kínálat uralkodott, mert a vevők későbbre olcsóbb árakat remélnek és így csak jul.—aug. szállításra kelt el.
Finomított szesz 162—162.50 K adózva és 63—63.50 K adózatlanul.
Élesztőszesz adózva 161—161.50 K adózatlanul 62—62.50 K nagyban.
Denaturált szesz hordóval együtt 53—53.50 K kelt el jul.—aug. szállításra nagyban.
Mezőgazdasági szeszgyárak részéről kontingens nyersszesz folyó termelési időnyre gyéren volt ajánlva, ellenben új termelési időnyre jegyzésen alól kelt el több tétel.
 Exkontingens nyersszesz 35.50—36 K kelt el.
Budapesten a kontingens nyersszesz ára 59—60 korona.

Budapesti zárlatárak nagyban:

Finomított szesz adózva	162—162.50 K
Finomított szesz adózatlan	63—63.50 »
Élesztőszesz adózva	161—161.50 »
Élesztőszesz adózatlan	62—62.50 »
Nyersszesz adózva	160.50—161.— »
Denaturált szesz	53—53.50 »

Vetőmagvak.

(Mauthner Ödön tudósítása.)

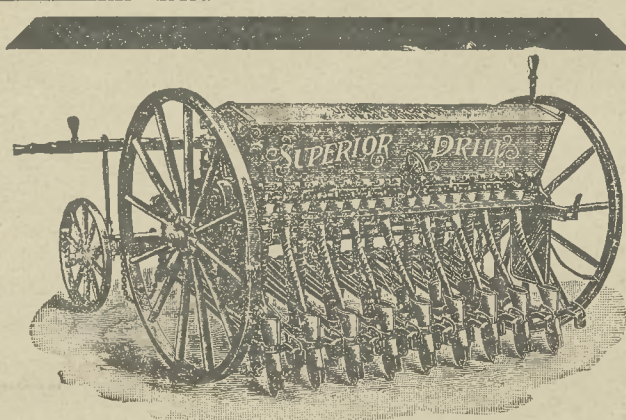
A lefolyt hét csekély csapadéka nem sokat változtathatja már a takarmányhiányon. Ennek folytán némi bizonyossággal már ma vonhatjuk, le egész Magyarországra, ama kedvezőtlen következtetéseket, melyek az aszályos esztendőnek nyomában járnak. E miatt igen kevés őszi borsót, őszi bükkönnyt és szőszös bükkönnyt ajánlanak a termelők, minthogy ott, ahol jól fejlődtek e növények, lekasztáltak azokat takarmánynak, tehát nem hagyják meg magnak. Ez már a bevásárlási árakban is nyilvánul, a mennyiben őszi borsóért 25 koronát őszi bükkönnyért 30 koronát fizetnek már 100 kilonként vidéki állomáson. *Biborhere* vásárlása iránt csak vonatott hajlandóság mutatkozik; mindamellett megadták érette minőségéhez képest 32—40 koronát 10 kilon-

ként vidéki állomáson lértve. *Nyulszapukából* egy nagyobb tételt ajánlottak 130 koronáért métermázsánként, alku azonban e magas ár követelés miatt nem létesült.

Készáru-tőzsde 1908. július hó 24-én.

Fajta	Hektoliterenkinti súly kilogrammban	100 kilogramm készpénz ára Budapesten		100 kilogramm készpénz ára Budapesten	
		Kor.-tól	Kor.-ig	Kor.-tól	Kor.-ig
Buza:					
Tiszavidéki	75	—	—	79	24.— 24.40
"	76	—	—	80	24.40 24.60
"	77	—	—	81	—
"	78	23.80	24.20	—	—
Fehérmegyei	75	—	—	79	—
"	76	—	—	80	—
"	77	—	—	81	—
"	78	—	—	—	—
Pestvidéki	75	—	—	79	23.90 24.30
"	76	—	—	80	24.10 24.50
"	77	—	—	81	—
"	78	23.80	24.20	82	—
Bánsági	75	—	—	—	24.— 24.30
"	76	—	—	79	24.10 24.60
"	77	—	—	80	—
"	78	23.80	24.20	—	—
Bácskai	75	—	—	—	24.— 24.30
"	76	—	—	—	24.10 24.50
"	77	—	—	—	—
"	78	23.80	24.20	—	—
Rozs elsőrendű új					19.70 19.90
középmínőségű (új)					19.50 19.70
Árpa					15.50 15.80
elsőrendű					15.10 15.50
másodrendű					—
Köles					16.70 16.90
Zab					15.40 16.60
elsőrendű (új)					15.20 15.60
középmínőségű (új)					—
Tengeri belföldi					32.45 32.70
román v. bolgár					—
Repezkáposzta					—

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: **Ordódy Lajos.**

Superior Sorvetőgépek.

— **!! Legjobb tolókerékrendszer !!** —
!!! Tessék közelebbi leírást kérni !!!
 Finom-, szántás-, csukló- és rét-boronák.
 Egy- és többvasú ekék.
 Háromtagu és egytagu hengerek.
 Triórók. Mütrágyaszórók.

UMRATH és TSA

Budapest, V., Váci-körút 60.
 Gőzcséplőkészletek 12 HP-ig. Ipari mozgonyok 200 HP-ig

Maláta-lapátok.

Serföldei felszereléseket árusító németországi nagykereskedő czége nagyobb mennyiségű és legjobb minőségű széles **maláta-lapátokat** nagyobb mennyiségben szállító czégekkel összekötést keres. Ajánlatokat az ár megjelölésével franco németországi határállomásig „D. L. 244” alatt kér **Mosse Rudolf, Dresden.**

FELTÁRT PERU-GUANO

a **trágyák királya**, szavatolt 7% légeny, 10% vízben oldódó foszforsav, 2% káli 3 éves hatással.

G. & V. MOREELS
 Gand, Belgium.

Vezérképviselő Magyarországon részére:

Frankl Adolf
 banküzlete

Budapest, Eötvös-utca 19. sz.
 Saját ház. Telefon: 25—40.

Magyar Erdész

erdészeti és vadászati szaklap
 Szerkeszti és kiadja
IMECSFALVI IMECS BÉLA
 Borsod-Apátfalván.

Előfizetési ár:
 Egész évre. . . 14 korona.

Kerestetik

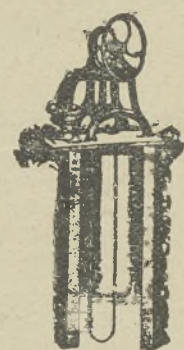
haszonbérbe egy 300-tól 500 holdig terjedő birtok. Ajánlatokat e lap kiadóhivatala 964. szám alatt továbbít.

MAGYAR LÁNCZKUT- ÉS GÉPGYÁR
RACK G. ÉS TÁRSA

BUDAPEST, VII., THÖKÖLY-UT 133/b.

Telefon: 95—37. — Sürgőnyezim: Lánczkutgyár Budapest Thököltyut.

LÁNCZKUTAK

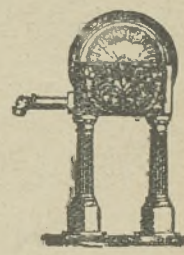

HUNGARIA nyitott lánczkut

a legmodernebb javított szerkezettel, csövek rézből, láncz ozinezett aczébból. — Gummi könnyen kioszerélhető.

Minden mélységre alkalmas.

Nagy munkaképesség. Könnyű járás.

DIANA zárt lánczkut

Wohanka-féle nyersolaj-motorok és lokomobilok

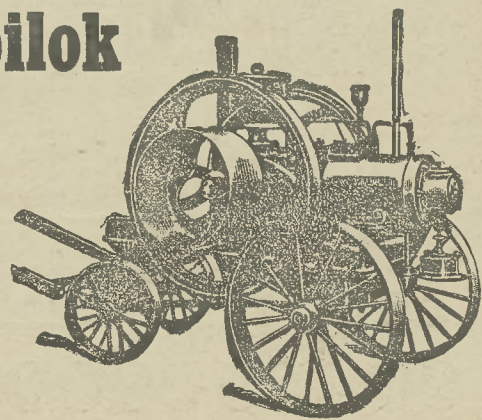
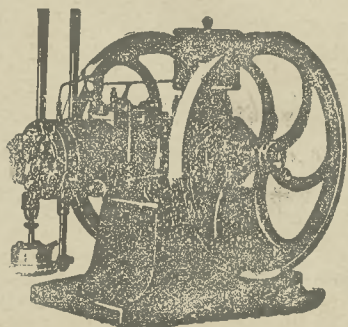
nem benzinnel hajtának, tehát a pénzügyőri ellenőrzés, adómentes benzin kérvényezése stb. nem szükséges.

Üzemköltségek: a motor nagyságához képest óránként és lóerőnként 2¼—1½ fillér SZAVATOSSÁG mellett. Rendkívül csendes és egyenletes járása, tehát minden üzemre alkalmasak. Nincsenek szelepek, sem gyújtócső, sem lámpa, tehát tüzveszély és robbanás kizárva.

»»»»» Kimerítő felvilágosítást ingyen és bérmentve ad

Wohanka és Társa

Budapest, VI., Váci-körút 76.
 Hazai gyártmány.

RAPID kézi műtrágya-szóró készülék.

Ezen **műtrágyaszóró-készüléket**

Fischl V. gazdasági intéző ur szakszerű kísérletezés után találta fel. — A régi szokásos **kézi szórással szemben előnye, hogy a munkás kezét és ruháját nem támadja meg**; a használatban levő nagy gépekkel szemben előnye az **olcsó ár, egyszerű kezelés** s hogy **egy ember naponként 7-8 holdat, vetőlépésben haladva, kényelmesen beszórhat**. A beállítható szórókanál által az **elszórandó mennyiség pontosan szabályozható**. Ára Budapesten darabonként **60.— K.** Bővebb felvilágosítással szívesen szolgálók.

WEISZ JAKAB

a szabadkai műtrágya-gyár képviselője
Budapest, V., Lipót-körut 7.

Szabadalmi száma 41715. szám alatt.

szabályozható szórókanállal.

Széna

1000 mázsa eladó.

Balássy Sándor,
Ábránfalva, u. p.
Homoródszentpál,
Udvarhelymegye.

Lóbabot

és

Hajdinát

keresünk néhány waggonnal megvételre szeptember-októberi szállításra. Czim a kiadóhivatalban megtudható 959. sz. alatt.

Egy teljesen új

kb. 35 tényleges lóerőt kifejtő, szántási, szállítási és cséplési célokra egyaránt kiválóan alkalmas eredeti angol Robey széleskerékű **magánjáró gőzmozgony** és egy 70-100 lóerőt kifejtő Schlick-gyárműanyag **compound condensatio** stabil gép kedvező ár mellett eladó, azonnal szállítható és raktárromban megtekinthető.

Szücs Ödön

Budapest,

VI., Nagymező-utca 66.

Szénát és Szalmát

VESEK

a legmagasabb napi áron ifj. **Widder Herman** gabonabizományos

Budapest, V. ker.,
Dorottya-utca 11.

Eredeti Felső-Innthali és Montavouni

tenyészállatokat és fejőstehéneket (tuberkulózis menteseket) előnyösen közvetít s a vásári és árszabványviszonyok felől a t. vevőknek szívesen ad felvilágosításokat: **Anton Hell, Imst, I/Tirol.**

BÁRDOS és BRACHFELD

műszaki és villamossági vállalat

BUDAPEST

VI., Gyár-utca 23. szám.

Villamossági osztály:

Villamos világítási és erőátviteli telepek, kastélyok, gazdaságok, gyárak, malmok, fűrésztelepek és községek részére.

Ajánlat ingyen és bérmentve.

A szab.

acetylen gőzeke-világítási készülék

nagyon olcsóvá teszi az őszi szántást, a gőzeke intenzív kihasználása által. A legtöbb magyarországi uradalom, már évek óta, kiváló eredménnyel használja. Egyedüli gyárosok:

Pick & Salis, Prag,
Havlicek-Platz No. 2.

Az összes gazdasági szerek raktára.

Gőzekék, uti mozdonyok, cséplőgépek hajtásához.

Felvilágosítás- és szakszerű utasítással szolgálunk. Szíves megkeresések: **Zentral-Direction der Oesterreichischen Berg- und Hüttenwerks-Gesellschaft Teschen, (Osztrák Szilézia)** vagy:

Az Osztrák Bánya- és Kohászati Társaság Magyarországi Képviselőéhez Budapesten, IX. kerület, Üllői-út 25. szám (Köztelek) földszint 3. szám kéretnek.

A szőlő trágyázása.

Irta: **Ordódy Lajos.** — Ára 3 korona.

Gyakorlati útmutatás arra, hogy miként kell a szőlőket istálló- és műkereskedelmi trágyákkal úgy trágyázni, hogy a legjobb terményt a legnagyobb mennyiségben elérhessék.

Megszerezhető a

„Gazdasági Lapok” kiadóhivatalában
Budapest, IV., Múzeum-körnt 7.

Mamut – óriás – téliárpa.

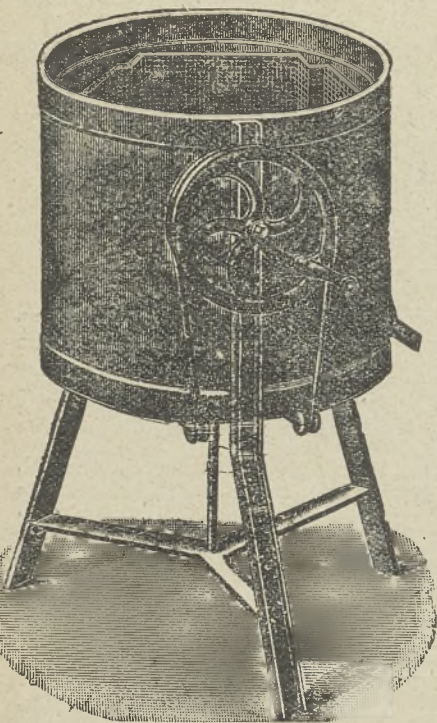
Kimutatható termés **1800 kg.** mag és nagy szalmamennyiség magyar holdanként. Junius közepén érik. Ár **100 kg.-ként 20.— K.** Szered vasuti állomáson. Utánvétellel szállítatik, zsákok saját árban. Megrendelések: **Kuffler Armin** birtokintézlősége, **Farkashida,** Pozsony megye.

Budapesti kovacs- és kocsigyártó-
ipartestület védnöksége alatt álló

Kocsi Árucsernok Szövetkezet

BUDAPEST, VII. kerület, Rákóczi-ut 72. szám.
Magyarország legnagyobb kocsi-raktára.

Méhészetben szükségelt összes eszközöket

robbanásmentes edényeket, hirdetési táblákat és minden e szakba vágó árú gyárt a

Magyar fém-
lemez ipar R.-T.
Budapest

Érszébet királyné-ut 57-59.

Cséry-féle SZEMÉTRÁGYA

nyári szállításra különösen mérsékelt áron kapható.

Részletes felvilágosítással és ismertetéssel szolgál:

Bayerthal és Lévy

Budapest, V., Bálvány-utca 26.

Vétel és kölesön, új és egyszer használt
kar / tellen kívüli

burgonya-
mag-
gabona-
faszen-
gyapjú-
ZSÁK

kazal-
repeze-
behordási
rostaalj-
vagon-
PONYVA

NAGEL ADOLF
Budapest, Arany János-utca 10.
„HUNGARIA“ kettős kézi kéve-
kötelek favéggel, aratógép zsine-
gek, szőlőkötöző fonal, kötéláru,
zsák-zsineg, lópokróc.

Zsák- és ponyvagár. Kölcsönintézet. Vétel,
eladás és cserélés.

Sürgőnyczim: Nagela Budapest. Vidéki telefon 35—92.

Sertés-eladások és vételek

legjobban és leg-
pontosabban eszkö-
zöltetnek, sovány,
ugy hizott állapot-
ban **URL REZSÓ**
sertésbizományos-
nál, Budapest, VIII.,
Népszínház-u. 22.
(Polgári serfözde

bérpalota). — Telefon: 97—05 interurbán. — Felvilágosítással készséggel szolgál.

Új építési mód,

amely hovatovább általános elterjedést nyer, mivel teljes szoli-
ditás mellett igen gazdaságos. A Triumphátor-géppel gyártott

üreges betontömbök

felhasználása ugy ideiglenes, mint állandó jellegű építkezések-
nél a közönséges építés összes előnyeit biztosítja. Könnyű,
melegtartó, tűzbiztos és igen olcsó, ugy, hogy már kisebb
épületeknél is nagy megtakarítás érhető el, különösen homok-
és kavicsgazdag vidékeken. — Szállítom az összes gépeket
cimentárugyártási iparhoz.

Kérjen díjmentve BBX prospektust, tájékoztatót és küld-
jön díjmentesen próbaanyagot kavics- vagy homokanyagából

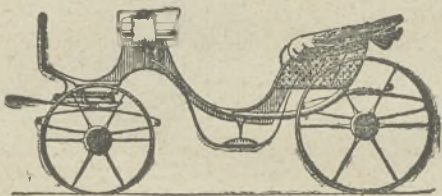
Büschitz Mór, Komárom

ezimére, szakgépgyári vezérképviselő.

Képviselők kerestetnek.

Stumpf Testvérek kocsigyártása.

Budapest, IX., Vágóhid-utca 2. Soroksári-út sarok. Alapított 1871.

Dus raktár új és használt kocsik-
ból. Használt kocsik becserél-
tetnek és átalakítások elfogad-
tatnak jutányos árak mellett.
Ugyisint mindenféle üzleti
és gazdasági kocsik készítése.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Párisi világkiállítás „Grand Prix“ 1900.

Kwizda-féle RESTITUTIONSFLUID

cs. és kir. szab. mosóvíz lovak számára.

Egy üveg ára K 2.80.

Az udvari istállóknak, továbbá a nagyobb katonai
és polgári istállóknak több mint 40 év óta haszná-
latban, nagyobb strapák előtt és után való erősítésre
és erőgyűjtésre, az inak merevségénél stb. képesíti
a lovat a legnagyobb munkabírásra a trainingben.

A Kwizda-féle Restitutionsfluid

csak ezen védjeggyel valódi.

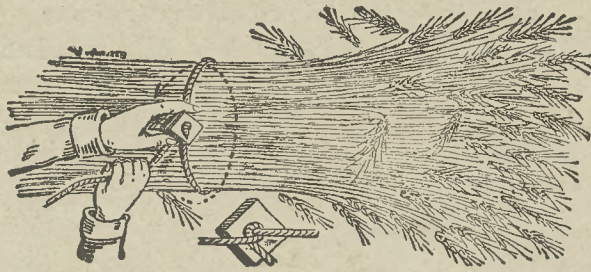
Főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten, VI., Király-utca 12.
VI., Andrássy-ut 28.

Egyetemes kéve-gyorskötők

legelesőbb árban azonnal szállíttatnak.

Nagy választék mindennemű gazdasági kötélárukban.

HELLE O. műszaki kötélverőáru gyár POZSONY.

MAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVŰ ÓRAÜZLETE.

Alapított 1847.

Brausweller János
Szegeden. Cs. és kir. kizárólagosan
a remontoir ingaóráknak
szab. chronometer- és műóras, föltalálója
stb. stb.

ÓRÁK, ÉKSZEREK 10-évi jótállással
RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközöltetnek.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Budapest, VIII., Baross-utca 10. szám,

Alakult 1900. Biztosítéki alap: Alakult 1900.
Alapítványok a kormány hozzájárulásával . . . 1,970.340.— kor.
Tartalékok . . . . . 764.760.15 „

Osszesen: 2,735.104.16 kor

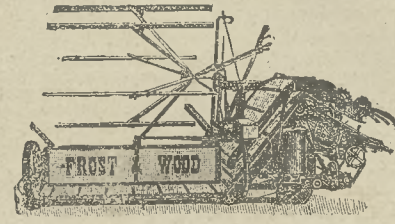
1901. évi főlöleg 90.349.— kor. 1904. évi főlöleg 72.438.23 kor
1902. „ „ 59.782.26 „ 1905. „ „ 61.730.60 „
1903. „ „ 109.331.73 „ 1906. „ „ 39.243.65 „

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszint-
tén az ember életére, különféle módzatok szerint.

Az tizlet-eredményben a biztosított tagok díjarányukban része-
sülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből ugy a tűz-, mint a jégkár ellen
biztosítva volt tagok 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak.

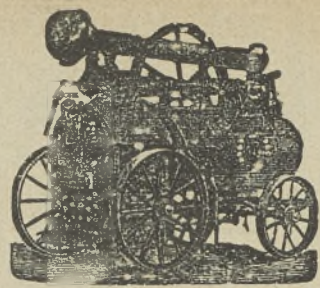
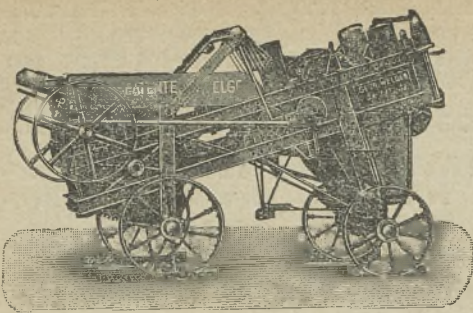
Az 1902. évi üzlet feleslege közgyűlési határozattal tartal-
lékba helyeztetett. — Az 1903. évben a jégkár ellen biztosítottak 4%-os
díjvisszatérítést kaptak. — Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen bizto-
sítottak 2—2%-os díjvisszatérítésben részesültek. — Az 1906. évben
a jégkár ellen biztosítottak, kik 5—10 évre adták fel biztosításukat,
5% engedményben részesültek.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a kép-
viselők közvetítésével. Nyomatványokkal és felvilágosítással minden
irányban készséggel szolgál az igazgatóság.

„SIMPLEX“ elsőrendű közkedvelt kitünően működő, balra vágó, négy kévét lerakó, világhírű
kéveköti aratógépeket, ugyszintén marokrakó- és fűkaszalógépeket,
a világhírű Kanadai gépgyár gyártmányait olcsó árban szállítja a
DÉLVIDÉKI KÖZGAZDASÁGI BANK RÉSZV.-TÁRSASÁG, SZABADKÁN.
Megrendelések eszközölhetők a kizárólagos elárusítónál, az
AGRICULTURA Mezőgazdákat Ellátó R.-T. Budapest, V., Zoltán-utca 12. sz.

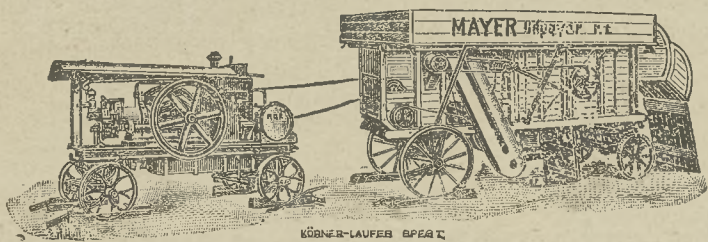
GÉPVÁSÁR

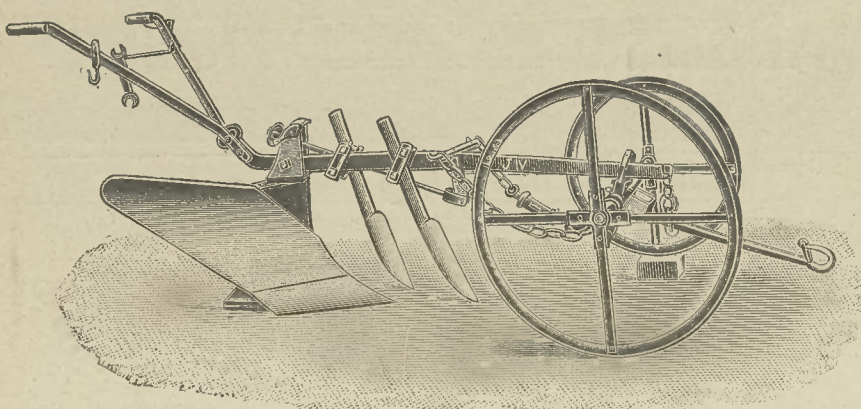
Ajánlható beszerzési források.

MAYER GÉPGYÁR

vas- és fémöntőde részvénytársaság
SZOMBATHELY—BUDAPEST, VI., Váci-körut 61. sz.

Malom-építéssel, motor-osztály, mindennemű gazdasági gépek gyártása. Hazai gyártmány. Kiváló munka. Kedvező feltételek. Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Gyakorlatban kitűnőnek bizonyult szabadalmazott kétesorosozlyás, elzárható

JURENÁK-ekéket

szállít:

„KÜHNE” mezőgazdasági gépgyár részvénytársaság
MOSONBAN.

Főraktár: Budapest, VI., Váci-körut 57/a. sz.

Fiókraktárak: Debreczen és Temesvár.

Ezenkívül megrendelhetők: Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél, Budapest, V., Alkotmány-utca 31. és Agrikultúra mezőgazdákat ellátó r.-t.-nál, Budapest, V., Zoltán-utca 12. sz.

Régi egytetemes (Sack-rendszerű) ekék gerendelyeinek átváltoztatása JURENÁK-rendszerre darabonként K 22.—

Rendelések idejekorán eszkozlendők.

MÓTOROK

mindenféle gazdasági gépek hajtására.

A hajtóerő benzin, spiritusz, kohógáz vagy generátorgáz. Üzemköltség $1\frac{1}{2}$ — $2\frac{1}{2}$ fillér óránként és lóóránként.

Gőzekék. Gabonaelevátorok. Őrlő- és daráló hengerek. Benzin- és spiritusz-lokomobilok. Villamos világítás teljes berendezése. Villamos ivlámpák.

Árjegyzékkel és költségvetéssel szívesen szolgál

Ganz és Társa

vasöntő- és gépgyár részvénytársulat BUDAPESTEN.

„NICHOLSON” GÉPGYÁR RÉSZV.-TÁRS.

BUDAPEST, VI., VÁCZI-ÚT 17.

mint kizárólagos gyártója és elárusítója ajánlja

a szabadalmazott Ásványi-féle kukoriczaszárítógépeit

1908. évi tökéletesített új kivitelben.

Szaktekintélyek és számos előkelő gazda által minden gazdaságban nagy előnnyel alkalmazott és nélkülözhetlen takarmány-előkészítő gépként ajánlva.

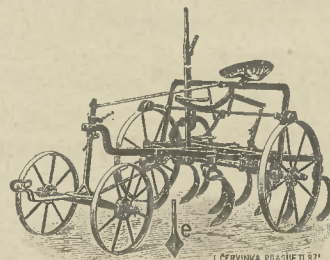
Ismertetésekkel és árjegyzékkel készséggel szolgálunk.

JOHANN ČERVINKA, PRAG II.

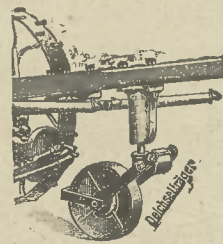
HAVLIČEKPLATZ No. 26.

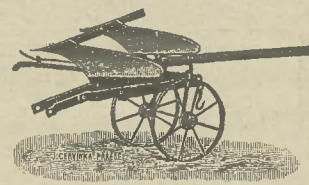
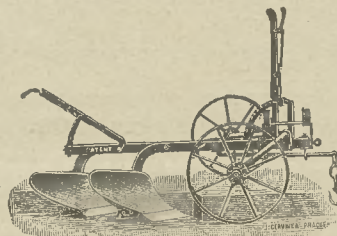
J. ČERVINKA, PRAGUE II. 871

J. ČERVINKA, PRAGUE II. 871

Preis 20 Kronen.

Offeriert als Spezialität die weltberühmten automatischen Schnecken-Trieure, vorzügliche massive Stahl-Kultivatoren mit amerikanischen in Oel gehärteten Stahl-federzinken, patentierte Deichselträger zu Mähmaschinen, wie überhaupt zu Maschinen mit schwerer Deichsel und 2-scharige Stahl-Pflüge, kippar, mit Deichsel.

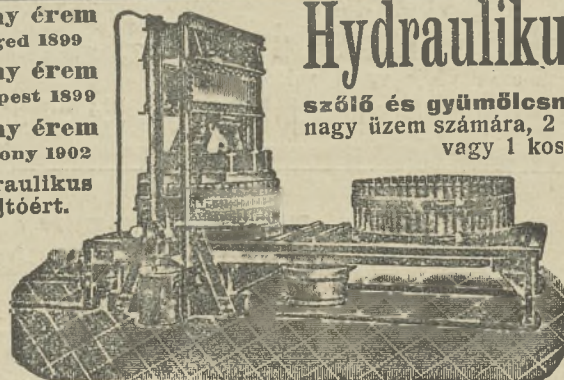
Arany érem
Szeged 1899
Arany érem
Budapest 1899
Arany érem
Pozsony 1902
hydraulikus
sajtóért.

Hydraulikus sajtók

szőlő és gyümölcsmust sajtólásra a nagy üzem számára, 2 kitalható kosárral vagy 1 kosárral.

Már igen tetemes számban üzembe helyeztetett.

Gyártanak és szállítanak jótállás mellett mint különlegességet a legújabb szerkezetben.

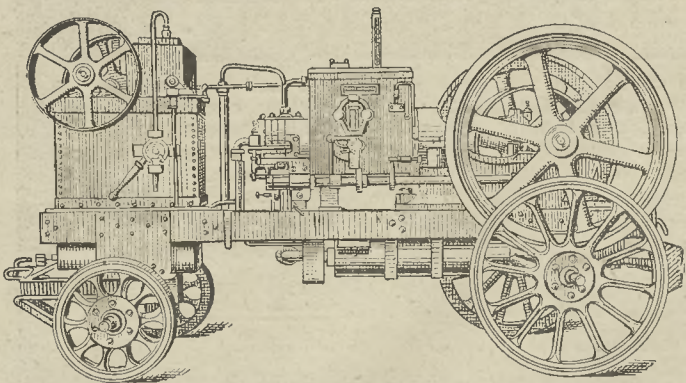

MAYFARTH PH. és TÁRSA, BÉCS, II/1.
különlegességi gyár gyümölcsértékesítési gépekben.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve. — Megrendelések idejekorán kéretnek.

LANGEN és WOLF motorgyár

BUDAPEST, VI., Váci-körút 59.

Eredeti

„OTTO“

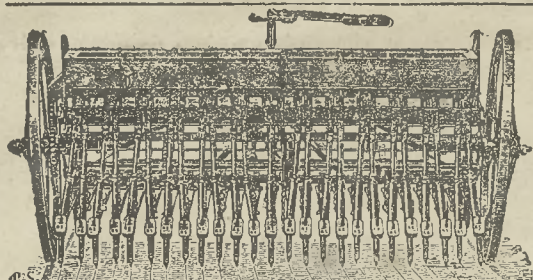
-féle lokomobilok, benzín- és szivógáz-motorok.

Kényelmes fizetési feltételek.

PROPPER SAMU

MEZŐGAZDASÁGI GÉPRAKTÁRA
BUDAPEST, V., VÁCZI-KÖRUT 52.

Ajánlja mérsékelt áron a jelen idényre SACK RUDOLF elismert kitérő gyártmányait, aczélekeit, vasberonáit, könnyű és szilárd sorvetőgépeit,

szecskavágó- és répvágó-gépeit kézi, járgány- és gőzhajtásra.

Elsőrendű biztonsági járgányait.

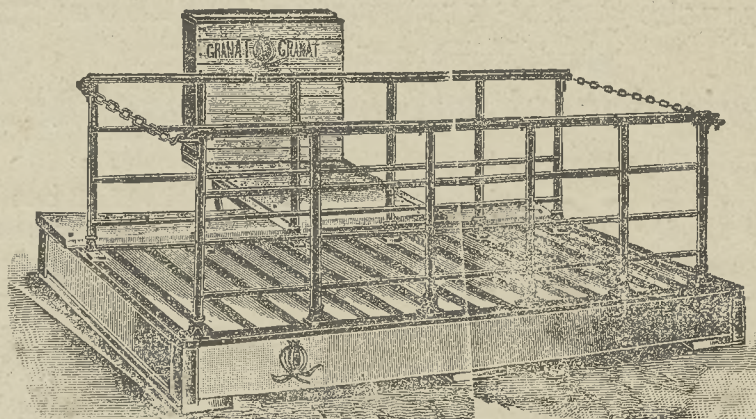
„WESTFALIA“ műtrágyaszóró-gépeit,

a jelenkor legjobb szerkezetű **takarmánypároló-készülékeit**

és minden egyéb gazdasági gépeket és eszközöket.

Mindenről kimerítő árjegyzék és készséges felvilágosítások.

„GRANAT“ MÉRLEGGYÁR ZWARG ÉS RINGEISEN TESTVÉREK BUDAPESTEN.

Ajánlják mérleggyártmányaikat és pedig: egyensúly-, tízedes-, százados-állat- és hidmérlegeiket a legmegbízhatóbb és legolcsóbb kivitelben. — Gyár: III. ker., Szépvölgy-utca 8. sz. Raktár: RINGEISEN TESTVÉREK V. ker., Hold-utca 21. sz.

KNUTH KÁROLY

mérnök és gyáros.

Gyár és iroda:

Budapest, VII., Garay-utca 6-8. sz.

Elvállal: Központi-, víz-, lég- és gőzfűtések, légszusz- és vízvezetékek, csatornázások, szellőztetések, clozetek, szivattyúk, vízerőművi emelőgépek stb., nemkülönben kőszén-, olaj- és petróleum-váladékból nyert gázok értékesítését célzó készülékek létesítését, városok, indóházak, nagyobb épületek és gyárak számára.

Tervek, költségvetések, jóvedelem előirányzatok gyorsan készíttetnek.

Legjobb minőségű kőgyagy-csövek raktáron.

A tarlóhántás legcélszerűbb eszközei: Bächer könnyű négybarázdás hántóékeje Bächer könnyű hárombarázdás hántóékeje JOHNSTON tarlóhántó tárcsás boronája.

Legjobb aczélanyag, csekély önsúly, kevés vonóerő, ideális munkateljesítmény.

Tessék ajánlatot kérni! Olcsó árak!

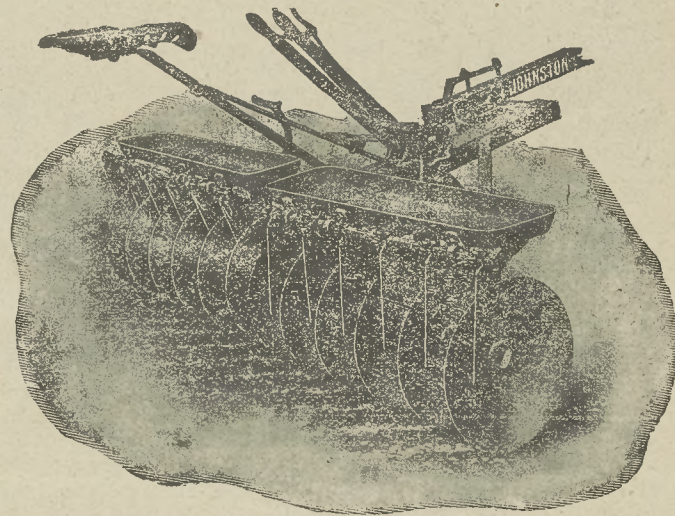
BÄCHER RUDOLF

SPECZIÁLIS EKE ÉS TALAJMŰVELŐ ESZKÖZÖK GYÁRA.

VEZÉRKÉPVISELET ÉS FŐRAKTÁR:

SZÜCS ZSIGMOND

BUDAPEST, VI., NAGYMEZŐ-UTCZA 68.

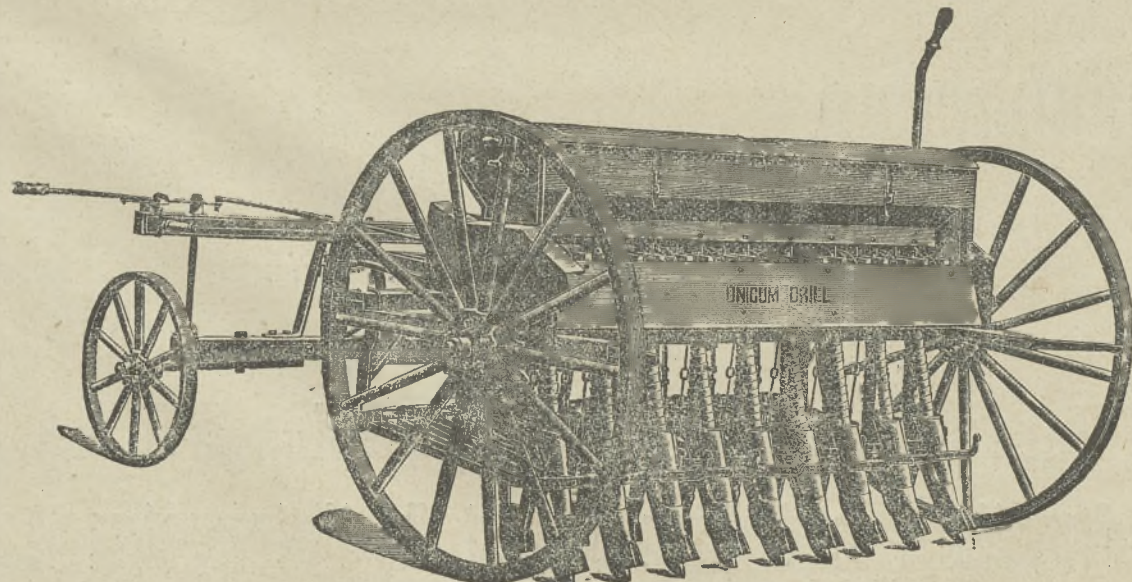
Az eredeti MEL'CHAR gyárimányu, páros sorszámu

„UNIKUM DRILL“

a jelenkor legtokéletesebb sorvetőgépe.

Utolérhetetlenül precíz vésés, hegynek-völgynek teljes egyforma, ideálisan tökéletes magelosztás, végtelen könnyű és biztos kormányzás, feltűnő csekély vonóerőszükséglet, szilárd kivitel, elsőrendű anyag, bámulatosan egyszerű szerkezet és könnyű kezelés ama jellegzetes tulajdonságok, melyeknek ezen sorvetőgép általános kedveltségét köszönheti. Több mint 32.000 darab használatban. Számtalan elsőrendű kitüntetés és sok száz elismerőlevél a világ minden részéből.

Ujabb speciálítások: műtrágyaszórógépek és műtrágyaszóróval kombinált sorvetőgépek. Különleges répvetőgépek és amerikai rendszerű kukoriczafészekberakók (a Hermann-féle művelésmódhoz). Chiliszórák a cukorrépa feltrágyázásához.

MELICHAR FERENCZ

sorvető- és műtrágyaszórógépek gyára

Vezérképviselő és főraktár:

Budapest, VI., Nagymező-utca 68.

Szücs Zsigmond

Gőzmívelés.

== Nagyobb területek szántását gőzekével ==

hajlandó vagyok elvállalni; épügy

mélyrigolozást szőlő-telepítésekhez.

Érdeklődők kéretnek, hogy alanti címemhez forduljanak:

WOLFFERNŐ gőzszántási vállalkozó
Budapest—Kelenföld.

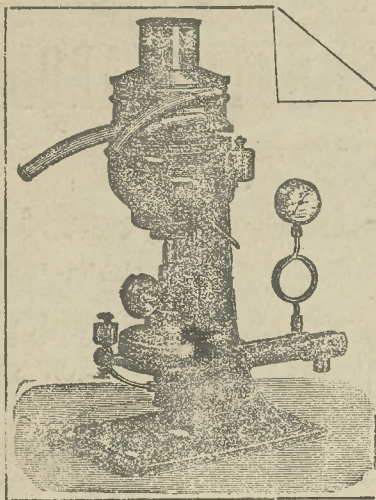
ALFA-SEPARATOR

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPESTEN.

TEJGAZDASÁGI
GÉPGYÁR.

Iroda, raktár és gyártelep:
VI., Lomb-utca II.

Alfa-Laval Separatorok
kézi és erőhajtásra

40—2000 ltr óránkénti munkabírással.

Mindennemű tejgazdasági eszközök
és gépek gyártása. Tejgazdasági te-
lepek berendezése és átalakítása.
Díjtalan tanácsadás minden tejgaz-
dasági kérdésben. Árjegyzékek, ter-
vek és költségvetések bérmentve.

Több mint 770 első díj!

Több mint 500.000 Alfa-Laval
Separator az egész világon!

!! Az Alfa-Laval Separator a legjobb !!

Jutalmazó mellékipar gazdák számára

Homokból és cementből mindenki szakismeret nélkül előállíthat
homoktégelákat, cement-födélcserepeket, csöveket csatornázásra,
alagsővezéseket, padlólapokat, itató vályukat stb. **Felette egy-
szerű gyártás kipróbált gépeinkkel és formáinkkal.**
Kívánatra ingyen küldjük 84-es számú árjegyzékünket. Könnyen
érthető használati utasítást minden géphez adunk. Üzem-berendezés-
hez oktatót küldünk, kívánatra állandóan is. **Levelezés magyar nyelven.**

Különlegességi gépgyár homok értékesítésére

LEIPZIGER CEMENTINDUSTRIE Dr. Gaspary & Co.

MARKRANSTÄDT bei Leipzig.

Homokvizsgálat, próbateljesítés, minták ingyen.

Legnagyobb gyár
a maga nemében

270 munkás
95 szabadalom stb.

KLINGER HENRIK

(Gyártelepek: Első magyar vitorlavászon-, len- és jutaárugyár
Pozsonyban. Házi-ipar-vállalat Liptószentmiklóson. Székely szövö-
gyár és házi-ipar-vállalat Sepsiszentgyörgyön.)

Raktár:

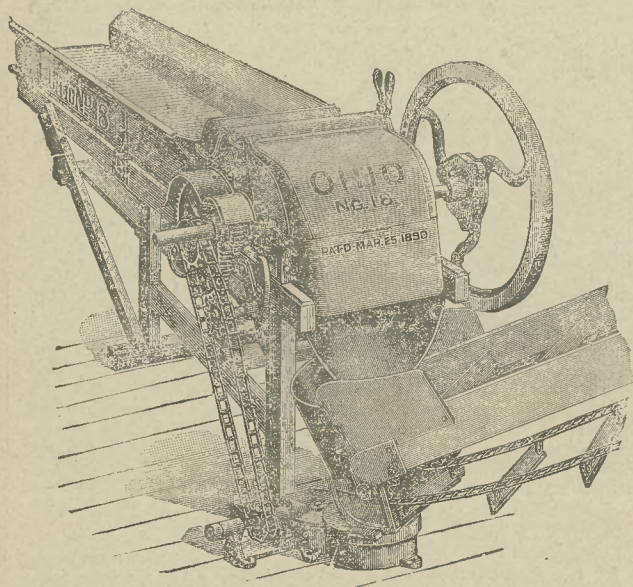
Budapest, V., Szabadság-tér 11.

Ajánlja készítményeit, u. m.

lisztes, korpa- és gabona-**ZSÁKOKAT**

lenből, kenderből és jutából, varrással vagy varrás nélkül. Továbbá **vizmen-
tes ponyvákat** gépekre és kazlakra, **nyers szekér- és repce-
ponyvakat, nyers és ruggantázott kender-tömlőket**, vízvedreket,
vizmentes lótakarókat, vászon-sátrakat, esőköpenyeket, stb.

Mintákat kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

Mc CORMICK tárcsásborona

tarlóhántásra,

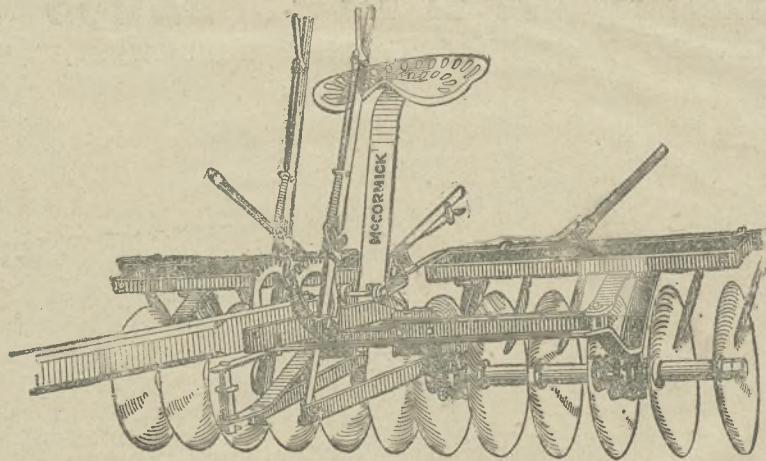
vetőszántásra,

rögapritásra stb. stb.

a gazda leghálásabb talajmivelő eszköze.

„OHIO“ EREDETI &
AMERIKAI
tengeriszár-tépő-,

zöldtakarmányapritó és szalmaszeccskázógép
a takarmányinség legbiztosabb leküzdője.

Mc CORMICK

Harvesting Machine Comp., Chicago U. S. A.

Igazgatósa és főraktára: Budapest, V., Alkotmány-utca 12.

J. E. KNECHT, igazgató.